PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir | Leto XXI. Št. 201 (6179) | TRST, sreda 25. avgusta 1965

NADALJUJE SE VESOLJSKI POLET CONRADA IN COOPERJA

Nadaljnje podaljšanje do 41. kroga kar pomeni polovico določene poti

Če bo «Gemini» ostala v vesolju osem dni, se bo vrnila na Zemljo v nedeljo
Izjava sovjetskega kozmonavta o «vesoljskem sprehodu» Whiteja - Zanikujejo govorice o pogajanjih med ZDA in SZ za skupne priprave za odhod na Luno

HOUSTON, 24. — Tretji dan poleta vesoljske ladje «Gemini 5» se je zaključil ob 15. uri po srednjeevropskem času, ko je ladja bila na svojem 46. krogu okoli Zemlje. Danes sta astronavta izsledila in slikala raketni izstrelek «Minuteman», ki so ga bili izstrelili z oporišča Vandenberg v Kaliforniji. Cooper je sporočil, da je opazil dim na Zemlji, ko je kabina letela nad Teksasom, ni pa opazil posebnih znakov, ki so jih bili postavili na Zemlji; to pa zaradi oblakov. Pozneje pa sta kozmonavta mogla slikati neko ladjo zahodno od Bermudskih otokov. Še prej sta videla tri letala v bližini Floride.

Današnji poskus z izstrelitvijo izstrelka «Minuteman» sta astronavta šestkrat slikala iz višine 240 kilometrov. Videla sta tudi, kako se je prižgala druga stopnja nosilne rakete.

Danes ob 16. uri je «poveljnik» Gordon Cooper postal ameriški kozmonavt, ki je bil največ časa v vesolju. Do tedaj je namreč dosegel 107 ur in 19 minut vesoljskega poleta, vštevši 34 ur in 19 minut, ki jih je prebil v kabini «Mercury» maja 1963.

Davi je NASA javila, da so popravili elektronski stroj, ki se je bil pokvaril sinoči. Med 37. krogom okoli Zemlje so opazili okvaro na radarski napravi v kabini, ki so jo potem popravili. Zdravstveno stanje obeh astronavtov je dobro. Vsi aparati v kabini redno delujejo. Tudi pogonske baterije, ki proizvajajo električno energijo, dajejo zadostno količino električne energije. Med 44. krogom okoli Zemlje sta Conrad in Cooper sporočila, da neredno deluje sistem za ohlajevanje v njunem vesoljskem skafandru. Dejala sta, da ju je precej zeblo. Ponoči je temperatura v skafandru padla na 6,5 stopinje. Zato sta izločila ohlajevalni sistem, da sta se lahko segrela.

Med 41. poletom je nadzorstveni center obvestil Cooperja, da, če bo polet trajal vseh osem dni, bodo zaviralne rakete prižgali ob 12.29 po srednjeevropskem času v nedeljo kot pripravo za povratek na Zemljo. Za sedaj so sklenili, da bosta Conrad in Cooper ostala v vesolju za nadaljnjih 24 ur, t. j. do 41. kroga okoli Zemlje, kar pomeni polovico poti, ki jo določa načrt.

Preteklo noč je Conrad dobro spal, Cooper pa je preganjal čas s popravljanjem nekega optičnega aparata, ki se je bil pokvaril.

Medtem se je zvedelo, da je NASA prepovedala neposredne razgovore astronavtov z njihovima ženama. Voditelji NASA niso hoteli povedati razlogov za to prepoved in so dejali, da imajo «upravičene razloge za to».

V Moskvi je voditelj skupine sovjetskih kozmonavtov Nikolaj Kamanin nocoj izjavil, da so informacije, ki sta jih dala Leonov in Beljajev skupini ameriških tehnikov, omogočile ameriškemu kozmonavtu Whiteju njegov «dvajsetminutni vesoljski sprehod» v preteklem juniju. Kamanin je dejal, da sta Leonov in Beljajev kmalu po svojem poletu govorila z neko ameriško znanstveno delegacijo, in Američani so dobili zadostne informacije, tako da je tudi NASA sklenila izvesti poskus vesoljskega sprehoda. Brez teh informacij ne bi White izvedel poskusa pred koncem leta. Kamanin je dejal, da so ZDA menjale svoje načrte po razgovoru z dvema sovjetskima kozmonavtoma.

Kamanin, ki je govoril v nekem moskovskem gledališču pred prevajanjem filma o vesoljskem poletu Leonova in Beljajeva, je razlagal tudi načrt o odhodu sovjetskih kozmonavtov na Luno. Vesoljske ladje, ki jih bodo poslali na Luno, bodo tehniki zgradili na tiru okoli Zemlje in delali bodo na drugih vesoljskih ladjah, ki jih bodo prej postavili na tir okoli Zemlje. Kamanin je dodal, da bodo v kratkem izvršili poskuse, da ugotovijo, kako človek lahko dela v vesolju. Dal je razumeti, da bodo novi sovjetski kozmonavti ostali vedno več časa v svojih vesoljskih kabinah. Nato bodo na tiru okoli Zemlje sestavljali vedno večje satelite in laboratorije. Končno bodo pripravili vesoljske ladje za polet na Luno in planete. Vendar pa se to ne bo zgodilo tako kmalu.

Predstavnik NASA je izjavil, da niso utemeljene novice, da se Sovjetska zveza in ZDA pogajata o sporazumu za skupno raziskovanje Lune To je predstavnik izjavil kot odgovor na članek v londonskem listu «Daily Sketch», ki je trdil, da se ZDA in Sovjetska zveza pogajata o takem sporazumu. Predstavnik NASA je dodal, da so ZDA pripravljene diskutirati o glavnih obrisih takega načrta s Sovjetsko zvezo v skladu s predlogi bivšega predsednika Kennedyja leta 1963 v Združenih narodih.

V Moskvi pa je predsednik sovjetske akademije znanosti Keldiš v zvezi s tem izjavil, da je Sovjetska zveza ugodno reagirala, ko je bila taka možnost omenjena prvikrat

Sovjetski poziv Pakistanu in Indiji

KARAČI, 24. — Sovjetski odpravnik poslov v Ravalpindiju Zinovjev je izročil danes nujno poslanico Kosigina pakistanskemu predsedniku Ajubu Kanu. Vsebina ni bila objavljena, vendar se zatrjuje, da Kosigin ponuja dobre usluge Sovjetske zveze za rešitev spora o Kašmiru med Indijo in Pakistanom. To domnevo potrjuje današnji članek v moskovski «Pravdi», ki poziva Indijo in Pakistan, naj spor o Kašmiru rešita brez uporabljanja orožja. «Pravda» pravi, da je absolutno potrebno, da obe strani ustavita boje, in dodaja: «Ni naša naloga reči, kdo ima prav in kdo ne. V sedanjem trenutku je važno rešiti spor, ki prav gotovo ni v korist nobene od obeh strani.» «Pravda» dodaja, da so vprašanje Kašmira ustvarili kolonialisti in ga imperialisti podžigajo.

Politični opazovalci ugotavljajo, da je «Pravda» objavila članek dva dni potem, ko je prvi podpredsednik sovjetske vlade Mazurov imel v Novem Delhiju razgovor s predsednikom indijske vlade Šastrijem.

PO POSVETOVANJIH V GEDI

Sporazum Naserja in Fejsala o koncu sovražnosti v Jemenu

Novembra 1966 naj bi bil plebiscit, na katerem naj jemensko ljudstvo izbere med monarhijo in republiko

KAIRO, 24. — Po današnjem zadnjem sestanku med kraljem Fejsalom in predsednikom Naserjem so sporočili, da je bil dosežen «popoln sporazum o vseh točkah». Zvečer so objavili skupno uradno sporočilo, ki pravi, da so podpisali sporazum glede Jemena. Načrt se bo moral izvesti v petnajstih mesecih. V prvih treh mesecih bodo jemenski politični predstavniki postavili temelje bodoče ustave. ZAR se je obvezala, da bo v naslednjih desetih mesecih, in sicer od 23. novembra dalje, umaknila svoje čete iz Jemena. V naslednjih dveh mesecih pa bodo razpisali plebiscit, na katerem bo jemensko prebivalstvo izbralo obliko vlade v svoji deželi. Plebiscit naj bi bil novembra 1966.

Poleg tega določa sporazum, da bodo ustanovili «mešane opazovalne postaje, ki bodo nadzorovale dejansko prekinitev bojev in ustanovili «mešane opazovalne postaje, ki bodo nadzorovale dejansko prekinitev bojev in ustavitev infiltracij». Saudova Arabija se obvezuje, da bo takoj prenehala dajati vsako vojaško pomoč kraljevi vojski in ne bo dovolila uporabljanja svojega ozemlja za vojaške operacije proti jemenskemu ozemlju. Sporazum določa tudi, da z današnjim dnem prenehajo sovražnosti.

Skupno sporočilo ne govori, da je kralj Fejsal sprejel pogoj, da se v Jemenu ohrani republikanski režim, temveč določa začetno razdobje treh mesecev, v katerem bodo jemenski politični predstavniki mogli postaviti temelje za bodočo ustavo. Dovolj jasno pa določa sporazum, da mora jemensko ljudstvo samo odločati o obliki vlade ob ohranitvi svojih pridobitev.

Naser in Fejsal sta se tudi sporazumela o skupni finančni, socialni in kulturni pomoči Jemenu, ki naj omogoči jemenskemu ljudstvu, «da začne novo mirno življenje».

Naser se je nocoj vrnil v Kairo z letalom in je takoj sklical svoje glavne sodelavce, da se z njimi posvetuje. Agencija MEN poroča iz Gede, da bo kralj Fejsal verjetno obiskal prihodnji mesec Kairo, ko bo odšel v Casablanco, da se udeleži «arabskega vrha», ki se bo začel 13. septembra.

Ceremonijo s podpisom sporazuma so oddajali po televiziji. Po podpisu sta se kralj Fejsal in predsednik Naser objela. Pozneje je saudski minister za informacije prebral izjavo, ki pravi, da je bil glavni smoter kralja Fejsala «okrepiti voljo Jemencev po svobodi, braniti rezultate, ki jih je dosegel Jemen, in zagotoviti stabilnost v tej deželi». Fejsal in Naser sta se tudi sporazumela o izboljšanju odnosov med Saudovo Arabijo in ZAR. «Obe delegaciji, je dodal minister, sta dosegli sporazum, ki jima bo v čast in ki bo v skladu z upanjem vsega arabskega ljudstva.»

V Kairu je bil danes pogreb Nahas paše, ki je umrl včeraj v Aleksandriji v starosti 86 let. Pogreba se je udeležila ogromna množica. Nahas paša je bil nad trideset let med glavnimi egiptovskimi voditelji do prihoda Naserja na oblast.

DANES

Tokrat prihaja ugodna novica iz Kaira, kjer so sporočili, da je bil med Naserjem in Fejsalom dosežen popoln sporazum glede Jemena. Sporazum določa, da se takoj ustavijo sovražnosti, nato pa vse pripravljalne faze do plebiscita, ki bi bil v novembru leta 1966. S plebiscitom bo jemensko prebivalstvo samo izbralo obliko vladavine. Naser in Fejsal sta se sporazumela tudi o skupni finančni, socialni in kulturni pomoči Jemenu, da bo lahko začel novo mirno življenje.

V Južnem Vietnamu se vojna nadaljuje in Američani so tudi včeraj bombardirali Severni Vietnam. Enote osvobodilne vojske so streljale na letališče pri Bien Hoa in poškodovale 44 letal. Glede možnosti pogajanj pa je v Moskvi severnovietnamsko poslaništvo objavilo sporočilo, v katerem se ponavljajo štiri točke za politično rešitev vietnamskega vprašanja. Laburistični lord Brockway, ki je vodil razgovore z vietnamskimi predstavniki v Moskvi, je predsinočnjim izjavil, da njegov odbor za mir v Vietnamu poziva vlado Velike Britanije, naj se loči od ZDA glede vojne v Vietnamu ter da bo njegovo gibanje razpisalo referendum in vprašalo britansko ljudstvo «ali želi, da se britanska vlada loči od ameriške dejavnosti v Vietnamu.» V Beli hiši je predsednik Johnson izjavil, da je moral poslati nove vojake v Južni Vietnam. Prav včeraj pa se je začelo izkrcevati šeststo ameriških mornarjev. Rusk pa je dejal, da morajo biti ženevski sporazumi podlaga za mir v jugovzhodni Aziji.

Vesoljski ladji «Gemini 5» so podaljšali za nadaljnjih štiriindvajset ur, da ostane v vesolju, če bi pa polet trajal vseh osem dni, bodo zaviralne priprave prižgali v nedeljo okrog poldne.

Oba astronavta sta slikala raketni izstrelek «Minuteman», ki so ga izstrelili danes. NASA je prepovedala neposredne razgovore astronavtov z njihovimi ženami.

V Ženevi je na kratki seji razorožitvene konference govoril kanadski delegat, ki je dejal, da se strinja z nevezanimi državami, da prepoved širjenja jedrskega orožja ne sme biti enostransko. Glede večstranske atlantske sile pa je rekel, da se je treba o tem pogajati med prizadetimi državami, medtem pa naj vzhodne delegacije diskutirajo o zahodnem načrtu pogodbe proti širjenju.

V grškem parlamentu se je včeraj začela razprava o Cirimokosovi vladi, ki nima zagotovljene podpore niti desnice. Zato se je novi ministrski predsednik sestal s kraljem, ki lahko vpliva na poslance skrajne desnice, in zato je tudi Cirimokos uvedel ostre policijske ukrepe. V programskem govoru pa je ponovil že znana desničarska stališča, istočasno pa je prvikrat tudi govoril o «nedavnih neredih v oboroženih silah» in s tem tudi prvikrat priznal, da se na dvoru bojijo, da vojska ni več povsem «zvesta» kralju. Na predlog skrajnih desničarjev so razpravo v parlamentu preložili na danes.

Papandreujeva skupina je sklenila, da bo na razpravi v parlamentu sicer prisotna, da pa se je ne bo aktivno udeležila. Papandreu bo prišel v dvorano skupščine samo med glasovanjem, ker tudi te nove vlade ne prizna.

58 ameriških vojakov mrtvih pri letalski nesreči v Hong Kongu

HONG KONG, 24. — Ameriško letalo, v katerem je bilo 71 ameriških vojakov, je treščilo v morje v Hong Kongu kmalu po vzletu. Pri nesreči je zgubilo življenje 58 vojakov, 13 pa se jih je rešilo. Ameriški vojaki so se vračali v Sajgon po kratkem obisku v Hong Kongu. Letalo je normalno odletelo, kmalu zatem pa se je nevarno nagnilo in treščilo v morje. V trenutku, ko je začelo letalo padati, je pilot oddal klic na pomoč, in nato se ni slišalo nič več. Gorivo se je iz letala razlilo po morju, zaradi česar so pozvali vse ladje v bližini, naj se oddaljijo zaradi nevarnosti požara. Vojaške oblasti so uvedle preiskavo, da ugotovijo vzroke nesreče. Za sedaj izključujejo možnost sabotaže.

Gasilci zatrjujejo, da je letalo takoj po vzletu zadelo s krilom v bližnji pomol in treščilo v morje.

Dvorana z aparati v Houstonu v Teksasu, kjer spremljajo vesoljski polet kabine «Gemini 5»

NA PREDLOG DESNICE SE DEBATA NADALJUJE DANES

V izredno zastraženem parlamentu se je začela debata o Cirimokosovi vladi

Cirimokos je prvič omenil «nemire v oboroženih silah» - Zamenjava policijskih načelnikov - Proglasitev protestnih stavk

George Papandreu in drugi voditelji zveze centra med Papandreujevim «pohodom k ljudstvu»

ATENE, 24. — V grškem parlamentu se je popoldne začela razprava o zaupnici Cirimokosovi vladi. Po nalogu nove vlade je policija že opoldne uvedla obsežne varnostne ukrepe; parlament je zastražilo preko tisoč policistov. Poklicali so policiste iz Pireja, oklopne avtomobile, posebne avtomobile, ki služijo za metanje solzilnih bomb in gasilce. Varnostni ukrepi gredo tako daleč, da ni mogoče priti niti v bližino parlamenta brez posebnega dovoljenja.

Še pred zasedanjem parlamenta se je Cirimokos ob 13.15 sestal s kraljem Konstantinom, katerega je obvestil o političnem položaju. Po razgovoru je dejal novinarjem, da bodo pripadniki progresistične stranke glasovali proti vladi, in da stališče parlamentarcev «Ere» ni točno določeno. Kljub temu pa je bil optimist in je zaključil, da se položaj «zboljšuje». Ta razgovor je bil očitno v zvezi z njegovimi napori, da prejme podporo skrajne desnice in da prepriča kralja, da bi interveniral pri predstavnikih progresistov in «Ere», da mu to podporo nudijo.

V tem ozračju je bil tudi programski govor novega grškega ministrskega predsednika, ki je stanje orisal zelo temačno in je predvsem govoril o kritičnem finančnem in političnem položaju. Glede političnega položaja je Cirimokos sicer govoril o ustavnih svoboščinah, istočasno pa je tudi poudaril, da «bodo preprečili delovanje majhnih skupin, ki ustvarjajo paniko v državi», očitno gre za napad na Papandreuja in ljudsko podporo, ki jo uživa.

Zanimivost pa predstavlja odstavek njegovega govora, ki se nanaša na «nedavne nemire v oboroženih silah, zaradi katerih je treba prenehati s pretvezami, da se govori o vlogi armade». Ministrski predsednik pravi, da mora biti «armada izven političnega vpliva in mora služiti interesom naroda».

To je prvikrat, ko se v dolgotrajni grški krizi govori o stanju v armadi in prvikrat tudi, ko se čuje, da je v armadi prišlo do «nemirov», ki očitno zaskrbljajo vladajoče kroge.

Cirimokos je obsežno govoril o zunanjepolitičnih vprašanjih, pri čemer je poudaril «popolno zvestobo Grčije atlantskemu zavezništvu». Na predlog Markezinisa, voditelja skrajno desničarske progresivne stranke, so sklenili prekiniti razpravo do jutri.

Nova vlada je zamenjala namestnika ravnatelja javne varnosti Aten in oficirja informacijskega urada, češ da nista bila sposobna preprečiti neredov v preteklih dneh. Od 116 aretiranih zaradi petkovih neredov pa so včeraj 17 obtožencev obdolžili poskusa upora. Med njimi so tudi vidni predstavniki sindikalnih organizacij.

Prav zaradi teh aretacij so gradbeni delavci proglasili za petek 24-urno stavko; podobne sklepe so sprejele tudi številne druge sindikalne organizacije iz Aten in drugih mest.

PO RAZPRAVI ZA «OKROGLO MIZO»

Enotno stališče vseh sindikatov o pravici stavke pri železnicah

Italijanski predlog za sedež sveta mednarodne organizacije za trgovino in razvoj v Rimu - Preko 9 milijonov študirajoče mladine v Italiji

RIM, 24. — Na današnjem sestanku za «okroglo mizo» so se vse sindikalne organizacije železničarjev sporazumele o različnih pogledih glede sindikalnih svoboščin na železnici. Dogovorili so se o enotnem stališču o pravici do stavke v okviru ustave. V tej zvezi bodo sindikati zahtevali ukinitev kakršnih koli omejitev in menijo, da je protizakonito znižanje prejemkov, če je stavka proglašena za določen čas, ki je manjši od enega dneva.

Istočasno pa so sindikalne organizacije soglasne, da gre pri železniškem prometu za «javno uslugo» in da se železničarji zavedajo odgovornosti, ki iz tega izhajajo, zaradi česar bodo spoštovali načelo javne varnosti in varovanja naprav, ki istočasno predstavlja načelo varovanja premoženja državne železnice.

Sindikalne organizacije so se dogovorile glede zastopstva sindikata v podjetju na vseh ravneh in so sklenile braniti pravico sindikata do objavljanja sporočil.

Skupno stališče treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, ki se nanaša na osnovne zahteve glede stavke železničarjev, pomeni v italijanskem političnem življenju važno novost, saj je znano, da je prišlo do zelo ostrih stavk prav glede pravice do stavke na železnici in istočasno tudi do ostrih različnih stališč med tremi sindikalnimi organizacijami. Še pred poletnimi počitnicami je podpredsednik vlade Nenni zato sklical predstavnike ministrstva za promet, gospodarskih ministrstev in vseh sindikalnih organizacij, da bi začeli konstruktivne razgovore. Pogajanja so se nato nadaljevala med predstavniki sindikalnih organizacij in predstavniki generalnega ravnateljstva železnic, vendar niso privedla do konkretnejših rezultatov prav zaradi različnih stališč sindikalnih organizacij. Na predlog UIL je prišlo do daljšega razgovora za «okroglo mizo», na katerem so se dogovorili glede enotnega stališča.

S tem stališčem se je zaključil poletni premor in sindikalne organizacije pričakujejo konkretne odgovore tudi na druga vprašanja glede ureditve položaja uslužbencev podjetij električne industrije in drugih podjetij.

Ministrstvo za šolstvo je objavilo zanimive podatke o naraščanju števila učencev, dijakov ter univerzitetnih študentov. Po podatkih zveznega statističnega urada se je število študentov vseh kategorij v zadnjih desetih letih zvišalo od 7.135.452 na preko 9 milijonov, ali za nekaj več kot 20 odst., in ugotavlja, da ne gre za naraščanje rojstev, temveč za višji dotok študirajoče mladine v srednje in višje strokovne šole in na univerzo. Zlasti se je zvišalo število učencev v srednjih višjih šolah, kjer se je podvojilo, pri čemer so tehnični zavodi še zlasti doživeli pomemben napredek, saj se je v desetih letih zvišalo število učencev od 158.000 na preko 500.000.

Italijanski podtajnik za zunanje zadeve Zagari je na otvoritvenem zasedanju sveta nove mednarodne organizacije za trgovino in razvoj ponovil italijanski predlog, da bo sedež tega sveta v Rimu.

Ustanovitev sveta za trgovino in razvoj so sklenili lani na zasedanju Združenih narodov, niso pa še takrat določili, kje bo sedež mednarodnega tajništva, ker so upoštevali težave, da bi bilo tajništvo v Ženevi. V Ženevi so namreč številne mednarodne organizacije, zaradi česar je italijanska delegacija, ki jo je vodil predsednik ministrskega sveta Moro in v kateri je bil tudi zunanji minister Fanfani in ki je marca obiskala New York, predlagala generalnemu tajniku OZN U Tantu in tajniku mednarodne organizacije za trgovino in razvoj — UNCTAD, da bi bil sedež organizacije v Rimu. Med tem časom pa so švicarski uradni krogi predlagali, da bi bil sedež v Lausani, češ da je to mesto primerno, ker je blizu Ženeve.

V otvoritvenem govoru je italijanski predstavnik Zagari ponovil italijansko ponudbo. Italijanska vlada je pripravljena izdati milijardo lir za prve izdatke za pripravo sedeža.

Za odložitev konference «afriške enotnosti»

LONDON, 24. — Državni minister v Foreign Officeu George Thomson bo odpotoval jutri na Srednji vzhod. Do sobote bo ostal v Bejrutu, ob povratku pa bo obiskal Sirijo, Jordanijo, Iran in Jeruzalem. V London se bo vrnil 8. septembra in bo 24. septembra odšel na drugo potovanje na Srednji vzhod, med katerim bo obiskal ZAR in Saudovo Arabijo.

AKRA, 24. — Ganski predsednik Nkrumah je v parlamentu sporočil, da je pozval vse afriške državne poglavarje, naj privolijo v odložitev konference Organizacije afriške enotnosti na vrhu, ki je določena za september. Po mnenju Nkrumaha bi se morala konferenca začeti 21. oktobra, 12. oktobra pa bi se morali sestati zunanji ministri.

Ženevska konferenca

ŽENEVA, 24. — Današnja seja razorožitvene konference ni bila dolga. Govoril je samo kanadski delegat general Burns, ki je dejal, da je načrt, ki ga je predložil ameriški delegat v imenu štirih zahodnih držav, «skupen napor». Dodal je, da lahko reče v imenu celotne skupine zahodnih držav, da so te pripravljene proučiti vsako morebitno spremembo tega načrta, če ta ne bi pomenila spremembe njegovega bistva. Burns je govoril tudi o ugovorih delegacij nevezanih držav in dejal, da se strinja z njihovim mnenjem v smislu, da prepoved širjenja jedrskega orožja ne sme biti enostransko vprašanje, ki zadeva samo nekatere države brez obveznosti za druge države. V zvezi z govori delegatov Mehike, Brazilije in Indije je Burns izjavil, da se strinja, da morajo jedrske države ustaviti izdelovanje zalog jedrskega orožja in da morajo te zaloge zmanjšati. Prav tako je dejal, da se strinja, da je nujen sporazum o prepovedi širjenja jedrskega orožja.

Nato je general Burns omenil razne predloge o «zamrznjenju», o uničenju bombnikov itd. Glede večstranske jedrske sile NATO je izjavil, da se je treba o tem pogajati med prizadetimi državami. V pričakovanju teh pogajanj in njihovega ugodnega zaključka bi mogle vzhodne delegacije sprejeti diskusijo o zahodnem načrtu pogodbe proti širjenju jedrskega orožja z izrecnim pridržkom, da ostane odprto vprašanje večstranske jedrske sile.

Po seji je sovjetski delegat Carapkin izjavil časnikarjem, da bo Sovjetska zveza v kratkem odgovorila na ameriški načrt pogodbe. O današnjem govoru generala Burnsa je Carapkin izjavil, da je potrebno ta govor proučiti in da noče prej izreči nobenega mnenja.

Pred začetkom današnje seje sta sopredsednika konference Američan Foster in sovjetski predstavnik Carapkin govorila časnikarjem o obisku delegacij v Italiji. Oba sta govorila o lepotah Italije in podrobno opisala izlet. Omenila sta tudi sestanek z ministrom Fanfanijem v Benetkah in govore italijanskih predstavnikov posameznih delegacij. Italijanski predstavnik Cavalletti, ki je bil navzoč, se je zahvalil Fosterju in Carapkinu in izrekel zadovoljstvo, ker se strinjata glede lepot Italije, ter je izrazil upanje, da bi moglo to soglasje vplivati na ozračje ženevske konference.

Zračni vrtinec pri Agrigentu

RIM, 24. — Iz številnih krajev Italije poročajo o slabem vremenu in o velikih nalivih, ki so povzročili precejšnjo škodo. Iz Agrigenta pa javljajo, da je 7 kilometrov od Licate zračni vrtinec zajel področje v dolžini enega kilometra. Odkril je številne kmečke hiše, podrl mnogo dreves in povzročil veliko škodo. Terjal je tudi dve človeški žrtvi, ranjenih pa je bilo 9 oseb. Na področju, ki ga je zajel zračni vrtinec, je opaziti tudi mrhovino ovac in druge živine, ki je poginila.

V pokrajini Benetk je zaradi nalivov poplavljeno obširno področje. Več družin na področju Portogruara se je moralo zateči v prva nadstropja. Preteklo noč je bilo veliko neurje tudi v Rimu, ki je povzročilo številne poplave v predmestjih. Tudi v Neaplju in v okolici je bilo davi veliko neurje z vetrom.

Veliko škodo so nevihte napravile tudi v drugih krajih Italije,

PO NEDAVNIH IZJAVAH LABURISTA BROCKWAYA V MOSKVI

Južnovietnamska osvobodilna fronta ponavlja svoje znane pogoje

Brockway obsoja britansko podporo ZDA - Nov napad enot osvobodilne vojske na ameriško oporišče Bien Hoa - Rusk in Johnson ponavljata že znane pogoje za pogajanja

MOSKVA, 24. — Severnovietnamsko poslaništvo v Moskvi je v zvezi z nedavnimi izjavami angleškega laburista Brockwaya objavilo sporočilo o pogojih hanojske vlade za rešitev, ki poudarja, da so pogoji hanojske vlade za rešitev spora nespremenjeni ter da so neutemeljene govorice o «koncesijah» severnovietnamske vlade.

Izjava dodaja, da mirovni načrt v štirih točkah, ki ga je hanojska vlada objavila lanskega aprila, še vedno predstavlja podlago za vsako politično rešitev vietnamskega vprašanja. Nato dodaja, da so novice zahodnih tiskovnih agencij s tem v zvezi popolnoma neutemeljene in da je njih namen potvoriti dejstva.

Kakor je znano, določajo štiri točke, na katere se sklicuje poslaništvo, naslednje: 1. Priznanje neodvisnosti in enotnosti Vietnama, umik vseh ameriških čet in ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama. 2. Prepoved vojaških zavezništev in navzočnosti tujih čet v pričakovanju mirne združitve dežele. 3. Avtonomna rešitev vprašanj Južnega Vietnama na podlagi programa narodnoosvobodilne fronte. 4. Mirna združitev dežele brez tujega vmešavanja.

Sinoči je moskovski radio oddajal izjavo lorda Brockwaya, ki je predsednik odbora za mir v Vietnamu. Brockway je izjavil, da njegov odbor obsoja dejstvo, da britanska vlada podpira ameriško vojno v Vietnamu. Pozval je britansko vlado, naj se loči od ZDA glede tega, ter je dodal, da namerava njegovo gibanje razpisati referendum in vprašati britansko ljudstvo, ali želi, da se britanska vlada loči od ameriške dejavnosti v Vietnamu.

V Sajgonu je ameriški vojaški predstavnik sporočil, da so enote osvobodilne vojske sinoči streljale z možnarji na letalsko oporišče Bien Hoa, ki je 19 kilometrov oddaljeno od Sajgona. Streljanje je trajalo 40 minut. Po bombardiranju so se enote osvobodilne vojske umaknile. Med bombardiranjem je bilo poškodovanih 44 letal; ranjenih je bilo več Američanov in sajgonskih vojakov.

Ameriška letala so danes bombardirala razna osvobojena področja Južnega Vietnama. Prav tako so bombardirala številne kraje v Severnem Vietnamu. Včeraj so se ameriška letala še bolj približala kitajski meji in Hanoju.

V Danangu se je danes začelo izkrcavati novih 600 ameriških mornarjev, ki so prispeli z dvema ladjama naravnost iz Kalifornije.

Sajgonska vlada je odložila danes svojo redno sejo, ker je predsednik vlade odpotoval na sestanek z glavnimi južnovietnamskimi generali. Včeraj so bile namreč v Hue nove demonstracije študentov. Sajgonska policija, skupno z ameriško vojaško policijo, je obkolila nekatera področja v Hue, kjer so študentje demonstrirali proti vladi.

Ameriški državni tajnik Dean Rusk je po televiziji izjavil, da so ZDA mnenja, da morajo biti ženevski sporazumi iz leta 1954 podlaga za mir v južnovzhodni Aziji. Rusk pa je nato ponovil vse dosedanje ameriške argumente in pogoje in je dodal, da se morajo «severnovietnamske sile umakniti iz Južnega Vietnama».

Predsednik Johnson pa je v Beli hiši izjavil, da je pripravljen na mirovna pogajanja v Vietnamu vsak trenutek in je trdil da je z obžalovanjem sklenil povečati število ameriških vojakov v Južnem Vietnamu». Dodal je: «Ni bilo druge poti pred menoj spričo naših obveznosti, ki smo jih že zdavnaj sprejeli do južnovietnamskega ljudstva».

Demonstracije v Seulu

SEUL, 24. — V Seulu so danes aretirali 526 študentov med demonstracijami proti pogodbi med Japonsko in Južno Korejo. Med policaji je bilo 88 ranjenih. Seulski študentje demonstrirajo že peti dan zaporedoma. Današnjih demonstracij se je udeležilo nad tri tisoč študentov.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 24,5, najnižja 19,4, ob 19. uri 20,2, zračni tlak 1005,2 stanoviten, vlaga 81 odst., veter 10 km jugozahodnik, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24 stopinj, dežja je padlo 2 mm.

Tržaški dnevnik

Danes, SREDA, 25. avgusta
Ludvik
Sonce vzide ob 5,17 in zatone ob 18,57. Dolžina dneva 13,40. Luna vzide ob 2,57 in zatone ob 18,41
Jutri, ČETRTEK, 26. avgusta
Bernard

TEŽAVE S PRESKRBO MESTA S PITNO VODO

Povečali bodo razpoložljivost vode od 130.000 na 150.000 kub. m dnevno

Občina bo dala zgraditi nove črpalne in čistilne naprave, ki bodo omogočile večji dotok vode v mesto

Tržaški občinski odbor je sklenil najeti posojilo 190 milijonov lir, s katerimi bo občina finansirala gradnjo črpalne in čistilne naprave, ki bo omogočila povečanje dnevne dobave pitne vode tržaškemu vodovodnemu omrežju pred nastopom prihodnjega poletja. Sinoči je odbornik Spaccini orisal glavne točke načrta, ki se deloma že izvaja, in ki bo povečal razpoložljivost pitne vode od sedanjih 130.000 na 150.000 kub. m na dan. Odbornik je poudaril, da smo letos dosegli najvišjo konico v potrošnji vode, in sicer s 136.000 kub. m, medtem ko znaša povprečna zmogljivost sedanjega vodovoda 130.000 kub. m, v izjemnih primerih pa okoli 133.000 kub. m na dan. Vsako leto se namreč dogaja, da potrošnja nekaj dni presega dobavo vode. Povprečno se število dni, v katerih se to zgodi, giblje med 10 in 20. Tržaška občina se že dlje časa ukvarja z vprašanjem, kako rešiti mesto pred pomanjkanjem pitne vode. Po glavnem vodovodu, katerega premer znaša 900 mm, priteka sedaj voda v smeri iz Sesljana proti Greti s hitrostjo 1,98 metra na sekundo. Z novo črpalno napravo, ki bo opremljena tudi s filtri za hitrejše čiščenje vode, pa bodo povečali hitrost vode na omenjenem odseku na 2,26 m na sekundo; s tem se bo zmogljivost vodovoda povečala za 20.000 kub. m vode ter dosegla 150.000 kub. m na dan. Če upoštevamo, da narašča potrošnja vode vsako leto povprečno za 3000 kub. m, bo z uresničitvijo najnovejšega načrta zagotovljeno kritje naraščajoče potrošnje mesta za naslednjih 4-5 let.

Prav zaradi tega pa predstavlja ta zamisel le začasno rešitev hudega problema o zadostni preskrbi s pitno vodo na našem področju, potrebno pa je misliti tudi na temeljito rešitev tega vprašanja. To pa zahteva mnogo obširnejšo raziskovanje razpoložljivih virov pitne vode in pa velike denarne investicije za zgraditev novega vodovoda. Za to daljnosežno rešitev prideta v glavnem v poštev dve varianti: v prihodnjih letih bi lahko speljali nov vodovod iz bogatih vodnih žil v dolniem Posočju (iz okolice Pierisa) ali pa iz prav tako bogatih vodnih žil izpod Glinščice. Ta druga rešitev bi bila najbolj prikladna za naše področje, ker bi poleg vsega zahtevala gradnjo mnogo krajšega vodovoda in s tem tudi znatno manjše denarne investicije. Strokovnjaki se bodo izrekli za prvo ali za drugo rešitev, ko bo končno dognano, ali se pod Glinščico res pretakajo tolikšne količine pitne vode, da bi bilo preskrbovanje mesta in industrijskega pristanišča iz tega vira res zagotovljeno za vnaprej.

«Asia» odplula na Daljni vzhod

Motorna ladja «Asia», ki je zasidrana ob tržaški pomorski postaji, bo danes ob 10. uri dopoldne prvič odplula na redno brzo progo Jadransko morje-Daljni vzhod. Kakor poročamo na drugem mestu, je bil sinoči na ladji manjši sprejem, danes zjutraj pa se je na «Asio» vkrcalo 169 potnikov, namenjenih v razne luke vzdolž proge, deloma pa tudi do izhodišča proge v Hong-Kongu. Ladja se bo ustavila dva dni v Benetkah, kjer se bo nanjo vkrcalo nadaljnjih 196 potnikov, nato pa bo odplula na jug ter se ustavila še v Brindisiju. Tu se bo vkrcalo še 39 potnikov, nato pa bo «Asia» zapustila Italijo. V Hong Kongu jo pričakujejo 22. septembra. Med potjo bo «Asia» srečala sestrsko ladjo «Victorio», ki vzdržuje prav tako redno zvezo na brzi poti Jadransko morje-Daljni vzhod in ki je prvič odplula iz Trsta na novi relaciji 21. julija letos.

Mednarodni tečaj o prevozih na univerzi

V okviru VI. mednarodnega tečaja o prevozih na tržaški univerzi sta bili včeraj kakor napovedano dve predavanji, in sicer je berlinski profesor E. Roessger predaval o dinamiki letalstva v Evropi, glavni ravnatelj za prevoze pri evropski gospodarski skupnosti dr. P. Rho pa o pomorski in zračni plovbi ter o skupni politiki prevozov v okviru Evropskega skupnega tržišča. Ob 6. uri popoldne je posadka motorne ladje «Asia» sprejela na krovu docente in slušatelje tečaja. V imenu Tržaškega Lloyda so goste sprejeli ing. Beraldo, dr. Deveglia in dr. Bertoli. Sledila je majhna zakuska, med katero so se strokovnjaki zapletli v pogovor s predstavniki tržaške plovne družbe. Motorna ladja «Asia» bo danes prvič odplula na svoji novi relaciji Jadransko morje - Daljni vzhod, zato je bil sinočnji sprejem obenem tudi nekakšna odhodnica.

Danes ne bo na univerzi nobenega predavanja, na programu je namreč obisk pristaniških naprav; jutri dopoldne bo prof. G. Schiffler iz Bruslja predaval o temi «Kennedy-round in svetovni sporazum o trgovini», popoldne pa bo prof. R. Beine iz Düsseldorfa predaval o organizaciji prevozov v Porurju.

ŠE VEDNO NEREŠEN SPOR MED AVSTRIJCI IN ENI

Naftovod za Dunaj se bo priključil novemu naftovodu Trst-Ingolstad?

Sicer pa se Avstrijci še niso popolnoma odrekli želji, da bi speljali naftovod neposredno iz Trsta

V Avstriji so te dni začeli z delom na srednjem odseku «dunajskega» naftovoda, in sicer so delavci prvič zasadili lopate v kraju Wuermlachu na Koroškem. Delo nadzoruje družba Adria-Wien-Pipeline, ki je bila kakor znano pred kratkim ustanovljena in registrirana na dunajskem gospodarskem sodišču in za katero so prispevale potrebna denarna sredstva velike mednarodne petrolejske družbe ter avstrijsko državno podjetje za izkoriščanje petrolejskih vrelcev Oesterreichische Mineral Oel Verwaltung s sedežem na Dunaju.

Načrt, po katerem naj se zgradi naftovod z Jadranskega morja do velike čistilnice v dunajskem predmestju Schwechatu, ni še bil dokončno odobren, in sicer zaradi tega ker avstrijska družba ÖMV še vedno čaka na pristanek italijanskega zavoda za izkoriščanje petrolejskih ležišč ENI na skupno ureditev vprašanja, od kod naj steče dunajski naftovod. Kakor smo že večkrat poudarili, je med avstrijsko in italijansko družbo pred kratkim nastal načelen spor, ker bi ENI rada imela večino pri glavnici družbe, ki naj zgradi in upravlja naftovod Jadran-Dunaj, medtem ko se Avstrijci temu protivijo in bi radi italijanskemu podjetju priznali le manjšo finančno udeležbo pri celotnem podvigu. Zaradi tega je doslej dokončno določeno le to, da bo naftovod proti Dunaju sledil trasi, ki bo šla nekako mimo Beljaka ob južni obali Vrbskega jezera čez Borovlje in Pliberk nato skozi Deutschlandsberg, Gleisdorf, Hartberg in Aspang na Dunaj, ni pa še določeno, kod bo naftovod tekel na skrajnem zahodnem robu države, odnosno kje se bo priključil na naftovod Trst-Ingolstadt. Kljub želji, da bi naftovod Jadran-Dunaj speljali neodvisno od naftovoda Trst-Ingolstadt neposredno iz Trsta, Avstrijci namreč še niso dokončno zavrgli načrta, da bi se s svojim manjšim naftovodom priključili na naftovod Trans-Alpine Pipeline (Tal), ki ga gradi družba SIOT iz Trsta direktno v Ingolstadt na Bavarskem. Kakor znano, gre za naftovod, katerega zmogljivost je preračunana na 40 milijonov ton surove nafte na leto, na katerega bi se dunajski vod lahko priključil nekje na avstrijskem državnem ozemlju, tako da bi ta naftovod ostal popolnoma neodvisen od italijanskega zavoda ENI.

Medtem pa se je v Avstriji razvnela kampanja proti napovedani prepustitvi glavnih del pri gradnji avstrijskega odseka naftovoda TAL nekemu francoskemu podjetju. Avstrijski strokovnjaki poudarjajo, da gre za naložbo okrog 2 milijard šilingov, ki jo je treba vsekakor prepustiti domačim podjetjem, domači delovni sili in strokovnemu osebju. Minister za trgovino Bock je v tem pogledu omenil, da še vedno manjkajo ustrezna zakonska določila, po katerih naj bi to vprašanje tudi s pravnega vidika postalo povsem jasno. Poudaril je, da so socialisti že od leta 1960 dalje, to se pravi od trenutka, ko se je začelo konkretno razpravljati o možnosti, da bi zgradili naftovod z Jadranskega morja v južno Nemčijo, potegovali za to, da bi pri tem pomembnem gospodarskem podvigu prepustili gradnjo avstrijskega odseka domačim podjetjem. Celovški «Die Neue Zeit» pripominja, da morajo pri gradnji avstrijskega odseka čezalpskega TAL naftovoda sodelovati avstrijska podjetja, strokovnjaki in delavci, kakor gradi italijanska delovna sila italijanski odsek, nemška pa nemški odsek velikega naftovoda.

Jutri v Nabrežini zborovanje KPI

Tržaška federacija KPI sporoča, da priredi jutri ob 20.30 na trgu v Nabrežini javno zborovanje, na katerem bo govoril senator Vittorio Vidali o sedanjem političnem položaju pri nas in po svetu. Po govoru bodo predvajali brezplačno film «Vietnam kliče».

SPOROČILO VLADNEGA KOMISARIATA

Določeni uvozni kontingenti na osnovi avtonomnega računa

Kontingenti se nanašajo na zadnje štiri mesece letos
Skupna vrednost blaga za uvoz znaša 288.236.000 lir

Vladni komisariat za deželo Furlanijo - Julijsko krajino — ravnateljstvo za trgovino z inozemstvom sporoča, da bodo enkratno razdelili za obdobje september-december 1965 naslednje uvozne kontingente iz bujskga, koprskega, sežanskega in novogoriškega področja z obračunom na podlagi avtonomnega računa: višnjevi sokovi 7.750.000 lir; sladkorna melasa 50.000.000; sveže mleko in smetana 73.360.000; sočivje in razna sveža povrtnina 33.360.000; sveže morske ribe 16 milijonov 680.000; jajca 5.000.000; govedo za pokol 63.336.000; kislo zelje 10.000.000; sveže sadje 8.750.000; krmila, slama, grašica 20.000.000.

Skupni kontingent znaša 288 milijonov 236.000 lir.

Za udeležbo pri razdelitvi kontingenta morajo prizadeti vložiti redno prošnjo na podlagi obstoječih zakonov vladnemu komisariatu za deželo Furlanijo-Julijsko krajino — ravnateljstvo za trgovino z inozemstvom od 1. do 7. septembra 1965.

Pri ugotavljanju roka vložitve posameznih prošenj bo veljaven žig z datumom ravnateljstva za trgovino z inozemstvom pri vladnem komisariatu.

Prošnje, ki jih bo urad prejel po 7. septembru, bodo upoštevali pri morebitnih ostankih zadevnih kontingentov.

Prizadeta podjetja morajo biti vpisana v seznamu podjetij, ki so pooblaščena, da trgujejo z inozemstvom.

Važno obvestilo konzorcija razlaščencev

Konzorcij razlaščencev zaradi gradnje naftovoda obvešča svoje člane in vabi ostale prizadete, ki so že prejeli, ali šele bodo prejeli razlastitveni dekret, da se takoj zglasijo v uradih konzorcija v Ul. Geppa 9, pritličje, in prinesejo s seboj dostavljeni dekret.

Uradne ure konzorcija: od 8.30 do 14.; v četrtkih pa od 8.30 do 12. in od 15. do 18. ure.

* * *

Konzorcij razlaščencev zaradi gradnje naftovoda vabi vse prizadete, ki so prejeli razlastitveni dekret s strani industrijskega pristanišča, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil v petek, 27. t.m ob 20. uri v stari občinski hiši v Dolini.

Mednarodno srečanje o kavi

Tržaški novinarski krožek pripravlja posebno mednarodno srečanje o kavi, ki bo informacijske in študijske narave, in katerega se bodo lahko udeležili le zainteresirani novinarji. Na srečanju, ki bo v dneh 22. in 23. septembra, bodo predavali predsednik znanstvenega mednarodnega združenja za kavo s sedežem v Parizu dr. Illy (o potrošnji kave v Evropski gospodarski skupnosti), nekdanji dekan gospodarske fakultete na tržaški univerzi prof. P. L. Fegiz

Pokrajinski upravni odbor je na svojih zadnjih dveh sejah proučil nekatere sklepe tržaške občinske in pokrajinske uprave, ki jih je nato potrdil. Med drugimi je bil potrjen sklep pokrajinske uprave o pomoči oškodovanim ribičem, o stroških za borbo proti svinjski rdečici ter sklep o prispevku za članarino Zvezi italijanskih pokrajin. Poleg tega je odbor potrdil sklepa tržaške občinske uprave, ki se nanašata na izdatek za okrepitev razsvetljave v Škednju in na izdatek za postavitev plošče v spomin Baccia Ziliotta v liceju «Dante Alighieri».

IZPRED PRIZIVNEGA SODIŠČA

Sodniki mu niso verjeli da ni vlomil v avtomobil

Delno pa so znižali kazen drugemu obsojencu, ki ga je kazensko sodišče obsodilo, da je namerno zažgal mali furgon

Pred prizivnim sodiščem (predsednik Franz, tožilec Maier, zapisnikar D'Andri) se je moral zagovarjati 46-letni Carlo Ciani iz Ul. del Prato 7.

Cianija, ki je težak po poklicu in večkrat brezposeln, je že 26. maja letos obsodilo kazensko sodišče zaradi tatvine na 9 mesecev zapora ter na 35.000 lir globe. Prizivni sodniki so potrdili to razsodbo.

Dogodek, ki je pripeljal Cianija pred sodnike, se je odigral 21. maja letos. Tistega dne je Ciani, ki je bil tedaj brezposeln (pomagala mu je po svojih močeh le sestra), šel v cerkev sv. Petra in Pavla, kjer mu je neki duhovnik, ki se ga je usmilil, podaril 1.000 lir. Z denarjem v žepu je potem Ciani obiskal več gostiln, kjer je pojedel nekaj sendvičev ter tudi pridno pil. Ob 21. zvečer se je znašel v Ul. Carducci, sicer sit, toda brez beliča v žepu. Tedaj mu je šinila v glavo «misel», kot je pozneje izjavil policistom, da poskusi srečo pri avtomobilih, ki so bili parkirani v Ul. Cesare Battisti. Šel je navzgor po ulici ter poskušal odpreti vrata raznih avtov. Pri tem početju sta ga v bližini poslopja št. 22 zasačila dva policijska agenta. Pri njem sta našla eno škatlo nadomestnih žarnic za avto, tul iz plastike s serijo izvijačev, magnetski okvir za slike, 2 kemična svinčnika in dve škatlici vžigalic. Moškega sta takoj odpeljali na kvesturo, kjer je priznal tatvino ter tudi povedal iz katerega avtomobila je ukradel omenjene predmete. Le ene obtožbe se je Ciani krčevito otepal: trdovratno je trdil, da ni vlomil v avto, saj so bili vsa štiri vrata avtomobila odprta.

Naslednji dan je lastnik avtomobila fiat 1100 D z evidenčno tablico UD 29285, podjetnik Franco Bertoni, ki je tedaj začasno stanoval v Ul. C. Battisti 10, prišel na policijsko poveljstvo ter prijavil tatvino. Ugotovili so, da so predmeti, katerih tatvino je prizadeti prijavil, odgovarjali tistim, ki so jih našli pri Cianiju. Bertoni je še dejal, da vrednost ukradenega blaga ni presegla 3.000 lir. Poudaril pa je, da so bila leva sprednja vrata avta vlomljena. To okoliščino je pozneje potrdil tudi policijski podčastnik, ki je vodil preiskavo.

Ciani se je pritožil proti razsodbi prvostopnega sodišča, češ da ni vlomil v avto, saj sploh ni imel pri sebi vlomilskega orodja. Poleg tega je še zahteval, da bi mu sodniki morali priznati pravico do olajševalnih okolnosti. Prizivni sodniki pa so odbili te zahteve ter so potrdili razsodbo prvostopnega sodišča.

* * *

Pred istimi sodniki se je moral zagovarjati tudi 24-letni Giordano Casagrande iz Ul. D'Alviano 74, ki je bil obtožen, da je skušal ukrasti bencinsko mešanico iz lahkega furgona Ape ter da je namerno zažgal vozilo.

Bilo je 2. maja letos zvečer, ko je trgovski pomočnik Lelio Cernuta parkiral vozilo, ki je last podjetja Bosco z Goldonijevega trga, v bližini domače hiše v Ul. Biasoletto. Nato je šel domov večerjat. Ni preteklo mnogo časa, ko so ga obvestili, da je furgon v plamenih. Medtem so prišli na kraj nezgode gasilci, ki so pogasili plamene, toda vozilo je bilo popolnoma uničeno.

Policijsti so uvedli preiskavo. Pri odkritju istovetnosti požigalca jim je najbolj pomagal 22-letni Giunta, ki je povedal, da je požar povzročil najbrž neki «Giordano», ki ga osebno pozna. Povedal je še, da ga je bil ta malo prej ustavil ter ga prosil, naj ga zapelje po Ul. Biasoletto navzgor do nekega mesta, kjer se mu je baje malo prej ustavil motor zaradi pomanjkanja goriva. Giunta mu je ustregel, a se pozneje ni več brigal za njegovo početje. Le to je videl, da je Giordano kmalu potem prišel iz neke gostilne s steklenico v roki. Približal se je furgonu, a kmalu nato je vzplamtel požar. «Giordano» je baje zanetil ogenj, ko je skušal s cigareto v ustih, odvzeti mešanico iz furgona ter jo pretočiti v steklenico.

Kazenski sodniki so spoznali Casagrandeja za krivega ter ga obsodili na 1 leto in 2 meseca zapora in na 22.500 lir globe. Prizadeti se je pritožil proti razsodbi trdeč, da ni šlo za nameren požar, temveč le za poškodovanje tuje lastnine. V tem primeru pa bi morali ukiniti kazenski postopek, ker se lastnik ni pritožil. Trdil je še, da bi morala odpasti neka obtežilna okolnost glede poskusa tatvine.

Prizivni sodniki so deloma upoštevali te zahteve ter so znižali kazen na 11 mesecev zapora in na 11.250 lir globe.

Poškodovala se je pri trčenju avtov

Včeraj popoldne so v bolnišnici nudili prvo pomoč 47-letni gospodinji Tei Alberti por. Bidich iz Ul. Paolo Reti 4, ki se je pobila po prsih in ranila po kolenih. Albertijeva, ki bo okrevala v 8 dneh, je povedala, da se je malo prej peljala v avtu TS 39390, ki ga je vozila njena 23-letna hči Ave. Na vogalu Ul. Giustiniano in Cicerone pa je prišlo do trčenja. Bidicheva je trčila v fiat 1100 TS 55438, ki ga je s Trga Ulpiano proti Trgu Oberdan vozil 28-letni Giorgio Rossi iz Ul. Sinico 90. Zaradi močnega sunka se je Albertijeva v notranjosti hčerinega avta poškodovala. V bolnišnico so jo prepeljali z rešilnim avtom RK.

60-letni delavec Innocente Cecco iz begunskega taborišča na Padričah je imel včeraj zjutraj veliko srečo. Ko je na gradbišču podjetja Porfiri v naselju Sv. Sergija s pomočjo škripca dvigal na streho pravkar pokrite stavbe veliko pocinkano odtočno cev, se je ta iz neznanih vzrokov odmotala in padla z višine 12 metrov. Na srečo je cev le dregnila Cecca, ki je tedaj še stal spodaj. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti na nevrokirurškem oddelku teden dni

VČERAJ V ULICI FLAVIA

Neprevidno prečkanje ceste je stalo priletnega moža življenje

Šofer je takoj pritisnil na zavore, vendar pa mu ni uspelo preprečiti nesreče

Včeraj zjutraj se je na državni cesti proti Žavljam, in sicer v Ul. Flavia v bližini stavbe štev. 28, pripetila še ena smrtna prometna nesreča, ki jo je treba pripisati nepredvidnosti.

Bilo je okrog 7. ure, ko je 85-letni upokojenec Pietro Podrecca iz Ul. Catalani 6 nenadoma prečkal cesto pri omenjeni stavbi. Podrecca je hitro prišel izza nekega plota ob cesti in ne da bi se prej prepričal ali prihajajo avtomobili, hitro stopil na cestišče. Prav tedaj pa je v smeri proti industrijskemu pristanišču s svojim fiatom 1100 TS 64149 privozil 34-letni mehanik Karel Ota iz Boljunca 21, ki je bil namenjen v službo.

Iznenaden zaradi nenadnega prečkanja Podrecce, je Ota nemudoma pritisnil na zavore, vendar mu ni uspelo, da bi pravočasno ustavil avta. Trčenje je bilo neizbežno in močan sunek je Podrecco najprej vrgel na prednji del avtomobila, kjer je z glavo prebil vetrobran, nato pa se je zvrnil na cestišče, približno 5 metrov od kraja trčenja.

Pri nesreči se je Podrecca hudo pobil in ranil po glavi, po levem sencu in začasno izgubil spomin. Zlomil si je tudi desno nogo in verjetno tudi medenico. Na kraj nesreče so nemudoma prihiteli bolničarji RK in nezavestnega Podrecco hitro odpeljali v bolnišnico. Nujno so ga sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v treh mesecih. Toda Podreccovo zdravstveno stanje se je vidno slabšalo in pet ur po nesreči je nesrečnik, kljub zdravniškim negam podlegel poškodbam. Njegovo truplo so prenesli v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Takšnih poštenjakov je baje zelo malo

Več je takih turistov, ki iz našega mesta odnašajo neprijetne spomine, ker jim tatovi kradejo razne predmete iz avtomobilov. 36-letni angleški turist Wilfred William Marshall iz Londona pa bo ohranil dolgotrajen lep, spomin na Tržačane in njihovo poštenast.

Včeraj zjutraj je agent poštne policije Alessio D'Alessio, ki je izvrševal svojo službo v poštni palači, v veži stavbe zagledal na tleh listnico rjave barve. Pobral jo je in ugotovil, da je v njej več bankovcev. Bili so funti šterlingi, nemške marke in dinarji v skupni vrednosti pol milijona lir. Agent je listnico odnesel na policijski urad, kjer se je nekaj trenutkov potem zglasil Marshall. V slabi italijanščini je Marshall povedal, kaj se mu je pripetilo. Njegovo veselje je bilo izredno veliko, ko so mu policisti izročili izgubljeni denar.

Kolesar trčil v odprta vrata avta

Sinoči so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico 16-letnega dijaka Alberta Corrada iz Drevoreda Campi Elisi 46, ki je malo prej postal žrtev prometne nesreče.

Corrado se je na kolesu peljal po Ul. Tonello in je bil namenjen domov. Ko je privozil v bližino stavbe št. 26, pa je kolesar treščil v vrata avtomobila, ki jih je tedaj nenadoma odprl 52-letni Vincenzo Del Cet Giolino. Giolino je namreč malo prej parkiral svoj avto in je odprl vrata, da bi izstopil.

Zaradi nenadnega trčenja se je Corrado prevrnil s kolesa ter se pri padcu pobil in ranil po grlu ter si verjetno povzročil notranje poškodbe. Ponesrečenca so v bolnišnici sprejeli na otorinolaringoiatrični oddelek, kjer se bo moral zdraviti dva tedna.

NA MOKRI CESTI MED OPČINAMI IN KATINARO

Tovornjak zletel v skalo vojaški kamion pa v osebni avto

Obe nesreči sta se pripetili na kraju, kjer je pred dvema dnevoma zavozil v skalo neki drug tovornjak

Na trbiški cesti, na istem mestu, kjer se je predvčerajšnjim zaletel v skalo tovornjak iz Vidma, se je včeraj pripetila podobna nesreča, ki jo je zakrivila mokra in spolzka cesta. Tudi včerajšnja nesreča se je dogodila v zgodnjih jutranjih urah, ko je 34-letni šofer Hermes Gobbato iz Palazzolo dello Stella vozil v smeri proti Trstu na srečo prazno cisterno za prevažanje tekočega plina, brez prikolice.

Ko je Gobbato privozil na že znano točko blizu kilometra št. 6, na cesti med Općinami in Katinaro, je hotel zavreti težko vozilo, toda manever je bil zanj usoden, ker je cisterna takoj začela drseti na mokri cesti, zavozila na levo stran ceste in treščila v skalo. Kabina cisterne se je zaradi sunka zmečkala in Gobbato se je pri tem pobil po glavi, se ranil po zatilju, desnem sencu in uhlju ter po udih.

Neki avtomobilist, ki je tedaj privozil mimo, je Gobbatu priskočil na pomoč in ga odpeljal v bolnišnico, kjer so ponesrečenca sprejeli na nevrokirurški oddelek s prognozo okrevanja v 20 dneh.

Medtem so na kraj nesreče prihiteli agenti cestne policije in gasilci, ki so po velikem trudu vendarle odstranili cisterno ter jo zapeljali na bližnji parkirni prostor.

Toda s tem še ni konec. Ko so gasilci opravljali svoje delo, je 22-letni vojak Gerardo Vicedomini iz vojašnice v Ul. Cumano privozil v smeri proti Trstu vojaški tovornjak. Ker se je Vicedomini moral izogniti poškodovani cisterni, je nalahko zavil proti levi, toda tudi njega je izdala mokra cesta. Vojaški tovornik je zdrsel po spolzkem tlaku in trčil v avto «austin A 40» TS 66524, ki ga je tedaj privozil nasproti 58-letni Gualtiero Badalich iz Ul. Puccini 24. Pri zaporednih trčenjih vojaškega tovornjaka in avta se je lažje ranil samo Vicedomini, medtem ko se na srečo Badalich ni poškodoval. Vicedominija so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja v dveh tednih sprejeli na nevrokirurški oddelek zaradi ran po desnem sencu in zatilju.

Na vozilih je škoda precejšnja.

V bolnišnici je padla in se poškodovala

33-letna bolničarka Nedda Sparago iz Ul. Paisiello 7, ki je uslužbena v bolnišnici, se je včeraj zjutraj ponesrečila na delovnem mestu. Ko je stopala po hodniku onkoterapičnega oddelka je nerodno spodrsnila in padla. Pri tem se je pobila po glavi, zatilju in desnem sencu. Ponesrečenko so druge bolničarke položile na nosila in jo premestile v nevrokirurški oddelek, kjer se bo morala zdraviti 10 dni.

Po štirih letih

Točno 29. oktobra letos bodo minila štiri dolga leta, odkar smo v našem dnevniku povedali, da je Bartoli v svoji knjigi «Il martiriologio delle genti adriatiche» proglasil za mrtve tudi tri žive osebe, od katerih dve lahko kar po telefonu pokliče na — «drugi svet». Po štirih letih se je v včerajšnjem «Il Piccolo», ki «Il martiriologio...» izrablja v teh tednih za protislovensko hujskanje v zvezi z izvolitvijo Hreščaka v občinski odbor, končno oglasil sam Bartoli. Pravi, da je med tem nabral še 40 imen in da so tista tri imena komaj en promil vseh 4222, ki jih je v knjigi objavil. Pozno torej, ampak vendarle priznava, da je žive samovoljno proglašal za mrtve. Toda to ga prav nič ne gane: kriva je pravzaprav država, ki bi morala seznam sestaviti brez napak, on pa da je že v knjigi objavil, da se bo za vsakega živega «zahvalil Nebesom».

Ganljivo, zares! Zlasti pa zaradi tega, ker Bartoli objavlja nov seznam samo zato, ker je «boleče za vse vnovič odpirati strani knjige, ki čaka, da bo zaprta in pokopana z njenimi najbolj žalostnimi spomini». Kakšna velikodušnost! Kakšna iskrenost in odkritosrčnost! In to prav v dneh, ko imu kot predsednik «Lloyda» toliko dela, saj se mora kar precej potruditi, da prepriča nameščence, da prostovoljno podpišejo za Lego Nazionale protest proti «vstopu v občinski odbor titovca Hreščaka». Zato mu ne bi smeli preveč zameriti, če je tudi v najnovejšem seznamu še koga proglasil za mrtvega. Sicer pa pokora za greh ni huda: kratka «zahvala Nebu». Kaj ni vendar za napake kriva država?!

No, država bi morala zares poskrbeti, da bivši župani ne bi več proglašali žive za mrtve, kar je menda dvakrat kaznivo: najprej že samo po sebi, drugič pa zato, ker je storjeno z namenom širjenja narodnostnega sovraštva — oprostite! — z namenom da bi «se pokopali najbolj žalostni spomini.»

(Morda pa gre zgolj za nedolžno površnost, na katero je Bartolija opozoril «Messaggero Veneto» že 4. novembra leta 1958, ko je v prvem seznamu dal «aretirati» že neko «ustreljeno» osebo rekoč: «... un po' di più serietà, ci pare, sarebbe stata d'obbligo».)

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske srednje šole v Dolini sporoča, da se je pričelo vpisovanje v 2. in 3. razred, ki se bo zaključilo 25 septembra

Državna srednja šola s slovenskim učnim jezikom, Rojan, Ul. Montorsino 8/ opozarja, da se je pričelo in bo trajalo od 25. septembra t.l vpisovanje za drugi in tretji razred.

Državna srednja šola pri Sv. Jakobu, Ul. Frausin 14, vpisuje v 2. in 3. razred do 25. septembra

Šolski skrbnik sporoča, da so bile objavljene lestvice kandidatov za supletnska mesta na osnovnih šolah na Tržaškem ozemlju za šolsko leto 1965-1966. Interesenti si lestvice lahko ogledajo na šolskem skrbništvu, pri šolskih nadzorništvih in pri didaktičnih ravnateljstvih.

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, se vrši **vpisovanje** za šolsko leto 1965-1966 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1965.

Navodila glede vpisovanja so razvidna na zavodovi oglasni deski.

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej — vstopni in razredni — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1964-1965 dne 1. septembra ob 8.30 s pismenim izpitom iz slovenščine.

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1964-1965 dne 14. septembra ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

Državni tehnični trgovski zavod «Carli» sporoča, da bo letos ustanovljen večerni tečaj za dijake-delavce. Tečaj se bo začel z začetkom šolskega leta 1965-66. Trajanje tečaja in njegov program sta enaka običajnim dnevnim tečajem. Ob koncu študija dobijo tečajniki spričevalo knjigovodje (ragioniere) in trgovskega izvedenca.

Za vpis v razne razrede naj se prizadeti zglasijo v tajništvu šole v Ul. Diaz štev. 20 od 11. do 12. ure.

Ravnateljstvo Drž. srednje šole in Ind. strok. šole v Trstu (Rojan, Ul. Montorsino 8) obvešča, da se vrši vpisovanje za II. in III. razred do 25. septembra t.l., ter da se prično vsi popravni izpiti dne 1. septembra t.l po urniku in razporedu objavljenem na oglasni deski šole.

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo razredni popravni izpiti v jesenskem roku tekočega šolskega leta dne 1. septembra s pismenim izpitom iz slovenščine. Usposobljenosti izpiti v jesenskem roku šolskega leta 1964-65 se pričnejo dne 14. septembra ob 8,30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

Vpisovanje za šolsko leto 1965-1966 se vrši vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Ul. Caravaggio 4, neprekinjeno do vključno 25. septembra 1965.

Državna slovenska srednja šola na Opčinah sporoča, da se začnejo vsi izpiti v jesenskem roku v sredo 1. septembra t.l. ob 8,30. Razpored pismenih in ustnih izpitov je objavljen na oglasni deski v veži šole.

Vpisovanje v 2. in 3. razred se zaključi 25. septembra.

Ravnateljstvo nižje srednje šole v Nabrežini z oddeljenimi razredi v Sv. Križu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti v sredo 1. septembra 1965 po razporedu, ki je objavljen na oglasni deski.

Poletne prireditve

Grad Sv. Justa: drevi ob 21. uri nastopijo Fred Bongusto, dvojčici Kessler, Alighiero Noschese, štiri sestre «Snobs», Patrizia, Pippo Baudo in trije glasbeni ansambli. Prodaja vstopnic v Pasaži Protti od 9. ure do 12,30 in od 15,30 do 19,30, nato pa pri blagajni v gradu.

Danes v Miramaru: «Luči in zvoki» prva predstava ob 21 uri v nemščini «Der Kaisertraum von Miramare», druga predstava ob 22,15 v italijanščini «Massimiliano e Carlotta».

Kino

Nazionale 16,00 «L'uomo in twith» — Technicolor.
Arcobaleno 16,30 «Gli occhi degli altri» Joan Crawford.
Excelsior 16,00 «Il pasto delle belve» Vojni film.
Fenice 16,00 «Attila» Technicolor. Sophia Loren, Anthony Quinn.
Grattacielo 16,00 «Madame P... e le sue ragazze» Shelly Winters, Robert Taylor. Prepovedano mladini pod 14. letom
Alabarda 16,30 «Spionaggio a Washington» — Technicolor. Robert Waughim.
Filodrammatico 16,00 «Veneri al sole» Valeria Fabrizi, Franchi, Ingrassia. Prepovedano mladini pod 14. letom
Aurora 16,30 «Base luna chiama terra».
Cristallo 17,00 «Spionaggio a Gibilterra» Vohunski film.
Garibaldi 16,30 «I giovani leoni» — Marlon Brando
Capitol 17,00 «ZX l'imprendibile 880» Burt Lancaster.
Impero 16,30 «Zorba il Greco» Prepovedano mladini.
Vittorio Veneto Revija kriminalnih filmov, 16,45 «Doppio gioco a Scotland Yard» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Moderno Počitek.
Astra 17,00 «Il pianeta proibito».
Astoria 17,00 «L'isola in capo al mondo» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Abbazia 16,00 «Sexy magico» Prepovedano mladini pod 18. letom
Ideale 16,00 «L'idolo di Acapulco» Elvis Presley. Technicolor.

LETNI KINO

Paradiso 20,00 «Il segreto di Montecristo» Scopecolor. Rory Calhoun, P. Bredin.
Satellite 20,15 «Una lacrima sul viso» Bobby Solo, Laura Efrikian.

Kino na Općinah

predvaja danes, 25. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

CONNIE FRANCIS • PAULA PRENTISS • DANY ROBIN • RUSS TAMBLYN
RICHARD LONG • RON RANDELL • ROGER PERRY • JANIS PAIGE

(ZA VEDNO S TEBOJ)

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 25. t. m. z začetkom ob 19.30 barvni film:

IL MISTERO DEL CASTELLO

(SKRIVNOST GRADA)

Igrata: CLIFFORD EVANS in NOEL WILLMAN

Prepovedano mladini pod 14. letom

Vč

VPRAŠANJE JEDRSKE RAZOROŽITVE

Nepremičnost ženevskega začaranega kroga

S svojim najnovejšim predlogom v zvezi s prepovedjo razširjanja jedrskega orožja, se ZDA ne odpovedujejo namenu, da jedrsko oborože Zahodno Nemčijo

Pogajalci iz Ženeve so pred kratkim prišli v Italijo in bili tudi gostje predsednika republike, Saragata. Čeprav je bil obisk, kot je bilo rečeno, «turističnega značaja», je vendarle imel tudi političen pomen, predvsem v zvezi s predlogom italijanskega zunanjega ministra, Fanfanija, glede atomskega moratorija in zlasti še, ker je nova etapa pogajanj v komiteju OZN za razorožitev bila zaključena z minimalnim uspehom.

To je prišlo do izraza nedolgo tega, ko so ZDA v imenu zahodnih dežel — Britanije, Kanade in Italije — predložile načrt sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja. V komiteju sedemnajstorice je namreč, kot je znano, ameriški delegat Foster predlagal načrt, ki bi ga bila morala — po vseh prejšnjih napovedih — predlagati pravzaprav britanska delegacija. To pa se dejansko, kot omenjeno, ni zgodilo, ker je London po predhodnem posvetovanju vendarle izrazil nekatere svoje pridržke glede na določene točke v tekstu predloga, čeprav je bilo rečeno, da Britanija pozdravlja ta načrt «kot iskreno in konstruktivno osnovo za pogajanja.»

Že dolgo od tega napovedani in pričakovani zahodni predlog načrta o sporazumu v zvezi s prepovedjo širjenja jedrskega orožja vsebuje — o tem je časopisje že poročalo — naslednje bistvene točke:

1. Sleherna jedrska sila, ki bo sporazum podpisala, se obvezuje, da ne bo dovolila, da bi jedrsko orožje prišlo pod nadzorstvo neke nejedrske sile. To se nanaša tako na neposredno predajo kot na predajo preko kakega vojaškega zavezništva.

2. Vsaka jedrska sila se obvezuje, da ne bo ničesar storila, kar bi utegnilo povečati število držav in drugih organizacij, ki bi neodvisno mogle uporabljati jedrsko orožje.

3. Nejedrske države, ki podpišejo sporazum, se obvezujejo, da ne bodo proizvajale jedrskega orožja in da ne bodo zahtevale, da se to orožje postavi pod njihovo nacionalno kontrolo, bodisi neposredno ali prek vojaške zveze.

Prvi trenutek bi kdo utegnil pomisliti, da so se ZDA odpovedale svoji osnovni zahtevi, da se — ne glede na morebitni sporazum v zvezi s prepovedjo o razširjenju jedrskega orožja na nejedrske dežele — z atomskim orožjem oboroži Zahodna Nemčija, in to na osnovi večstranske atlantske jedrske sile. Vendar pa postane jasno, brž ko se bolj temeljito razčleni načrt sporazuma, da se ZDA niso odpovedale ideji glede ustvaritve večstranske jedrske sile in, potemtakem, tudi ne atomski oboroži tvi Bundeswehra. Vztrajajoč v svojem načrtu na «nacionalni kontroli», je očitno, da skuša Washington na osnovi večstranske sile Bundeswehru vendarle omogočiti pot do atomskega orožja.

Temu se ZDA niso odpovedale, kar je bistveno vplivalo na negativno oceno sovjetske delegacije. Sovjetska zveza, namreč, ne more pristati na to, da se Bonnu na kakršen koli način omogoči jedrska oborožitev in odpre pot do jedrske bombe. Temu osnovnemu pridržku se pridružuje zdaj v Ženevi še britansko kritično stališče do washingtonskega vztrajanja, naj bi se v načrt sporazuma o prepovedi razširjenja atomskega orožja ne vnesla niti klavzula o pravici veta glede izkoriščanja jedrskega orožja v okviru atlantske jedrske sile.

Ta veto je poleg ZDA zahtevala tudi Velika Britanija, vendar je na pritisk Bonna odstranjen, in sicer z očitnim namenom, da bi se Zahodni Nemčiji prej ali slej nudila možnost, da v atlantski jedrski sili zaigra odločilno vlogo. Britanski delegat Chalfont je izrecno poudaril, da njegova dežela nasprotuje kateri si bodi proceduri, na osnovi katere bi Zahodna Nemčija mogla v okviru NATO likvidirati britansko in ameriško odločanje v zvezi z uporabo jedrskega orožja od strani skupnih jedrskih sil.

Sicer gre v tem primeru za pomembne odtenke, ki pa v resnici ne odpravljajo možnosti, da se Bundeswerh v okviru večstranske atlantske jedrske sile oboroži z atomskim orožjem. Določeno kritične pripombe v zvezi z iznešenim načrtom je postavila tudi Italija, ki smatra, da bi si samo z začasno odpovedjo atomskemu orožju nejedrske sile vendarle mogle pridobiti svobodo akcije, če bi se po določenem času jedrske sile ne sporazumele ter zagotovile splošne garancije glede programa jedrske razorožitve.

Še važnejše pa je, da v zahodnem načrtu sploh niso bile vzete v poštev zahteve nevezanih in nejedrskih dežel, da naj bi, namreč, jedrske sile zmanjšale tudi sedanje zaloge tega orožja. Osnovna zahteva, po kateri bi se imele jedrske sile obvezati na sporazum o prepovedi širjenja jedrskega orožja, obenem s predhodno ustavitvijo njegove proizvodnje, kot tudi, da bi začele zmanjševati sedanje zaloge — ta zahteva ni vsebovana v nobenem od dosedanjih predlogov. Se več, zahodni predlog omogoča zahodnonemški vojski, da se prej ali kasneje atomsko oboroži in se tako Zvezna republika Nemčija neposredno vključi v atomski klub.

Neangažirane, oziroma nerazvrščene in nejedrske dežele spričo tega s polno pravico smatrajo, da bi se jedrske sile morale obvezati, da ne bodo dajale atomskega orožja nejedrskim deželam in da bodo hkrati tudi ustavile sleherno proizvodnjo tega orožja. In šele, ko bi bilo to storjeno, bi se deželam, ki jedrskega orožja nimajo, mogla postaviti zahteva, da ga ne proizvajajo in nabavljajo.

Komite za razorožitev bo tako nadaljeval zasedanje, obremenjen z vsemi navedenimi težkočami, ki jih ne bo lahko premagati. Zakaj, ni mogoče obvezati nekoga, da se odpove atomskemu orožju, hkrati pa na tak ali drugačen način izsiljevati, da se neka določena država z njim oboroži. Vrhu tega je zelo težko, da bi nekdo ugodno ocenil kakršenkoli sporazum o prepovedi razširjenja jedrskega orožja, dokler se tudi jedrske sile same ne prenehajo jedrsko oboroževati.

Poročali smo že, da je angleški časnikar Bob Manry v neznatni ladjici preplul Atlantik. Slika prikazuje njegovo srečanje, malo pred ciljem, z obalno nadzorno ladjo «Excellent», na kateri se je nahajala njegova žena, ki je zatem prestopila na moževo ladjico «Tinkerbelle»

ALI SE BO ČLOVEK LAHKO NEKOČ SPREMENIL V RIBO?

Ljudje in znanost v boju za osvojitev neznanih podmorskih kontinentov

Jacques Yves Cousteau in njegova čudežna podmorska «hiša» - V njej bo zagotovljen ves komfort - Življenjski pogoji, ki bo v njih moralo živeti njegovih 30 sodelavcev - Ogromna podmorska ravnina, ki je velika kot Azija - Izkoriščanje bogastva, skritega v morju

V nedeljo 15. avgusta je v prostorih Oceanografskega muzeja v Monaku bilo zelo živahno, kot da bi se bili povrnili veliki dnevi Cape Kennedyja. V začetku septembra se bo po številnih zakasnitvah, ki so jih bile povzročile slabe atmosferske prilike, začela operacija «Precontinent III». Seveda, če ne bo ponovno poseglo vmes slabo vreme. V Nici so 4. avgusta pričakovali plavajoči dok, ki je imel ponovno odvleči podmorsko hišo proti Monaku. Vendar je bil veter premočan.

«Tudi najmanjši veter,» je potožil Jacques Yves Cousteau, «nam preprečuje naše sicer zelo dobro pripravljene programe. V teh pogojih nas delovni dan raziskovalcev stane nad 200.000 lir».

Tega dne pa je bil nestrpni oceanograf optimističen. V teku so že zadnja raziskovalna dela. Skozi okna svojega urada, ki gledajo proti pristanišču, si zamišljeno ogleduje rumeno črno in v obliki šahovskega polja obarvano kroglo, ki bo v njej, 110 metrov pod gladino morja, šestorica prebila kar 30 dni.

«Precontinent III.» bo potopljen pri Cap Ferratu. Premer «hiše» znaša 6 metrov, a težka je 60 ton. Lahko se bo potopila do globine 200 metrov. Posadka bo v njej imela na razpolago ves komfort.

«Precontinent, pojasnjuje veteran, štiridesetletni Albert Falco, «so pravcate sanjske hiše. Zadostuje pritisniti na gumb in že ima človek, kar mu je potrebno. Šestdeset rok in pravtoliko nog je vedno pripravljenih opraviti vsako delo.»

Ta odred pomagačev ni niti pretiran. Oceanonavti so namreč zaposleni dan in noč. Oskrbljajo se s primerki sten, opazujejo favno v velikih globinah. Obenem so pod stalnim nadzorstvom televizijskih kamer. Medicinsko jih bo nadzoroval poseben upravljalec na daljavo, povezan preko ladje-laboratorija «Calypso» z upravljalcem tipa IBM 1620, ki je že postavljen na kopnu.

Tudi telefona, ki jim je leta 1962 in 1963 bil v tolikšno napoto, se ne bodo otresli. Preganjali si bodo čas s šahom, lahko bodo kadili, pili šampanjec, svoja politična prepričanja pa bodo morali pustiti na kopnem in pravtako igralne karte.

Oceanonavti se bodo počutili kot na kakem drugem planetu: v globini 110. metrov bo zrak (mešanica helija in kisika) imel «gost okus», ventilatorji se bodo stalno vrteli, a rane se bodo ljudem naglo celile. Cigareto bo človek v hipu pokadil, vtem ko bo brada rasla zelo počasi. Šampanjec se sploh ne bo penil, a glasovi bodo imeli nekakšen oster in smešen prizvok. Gibanje bo počasno, hoja težka, dihanje naporno.

Vendar, brž ko bodo oblekli črno obleko za toplotno izolacijo, brž ko si bodo oprtali bombe s kisikom ter si pritrdili velike plavuti, bo splahnela vsa tesnobnost in, kot osvobojeni, se bodo podali v svet, ki ga imajo raziskati.

Naseliti se bodo morali kot na Marsu ali Veneri. Podmorsko področje, ki ga Jacques Yves Cousteau želi odkriti svetu, oceanografi imenujejo «kontinentalno ravnino» (odtod tudi naziv «Precontinent»). Ta ravnina, velika kot Azija, predstavlja podvodne kontinente in ima vse značilnosti kopna, ki jo obkroža. V blagem nagibu se spušča do 200 metrov globine, a konča se pri breznih, ki strmoglavijo po nekaj sto metrov globoko.

V bodočnosti bo človeku omogočala pridobivanje sladke vode, surovin, energije, hrane, vsakovrstnega bogastva. Vendar, da bi se ti izviri in rudniki aktivirali, je prej še potrebno to področje «osvojiti». Znano je že, da se v globini kakih 150 metrov v obliki proda nahaja trilijon ton mangana in 10 milijard ton fosfora. A tudi do črnega zlata je moč priti z dokajšnjo lahkoto. Toda samo podmorske hiše bodo delavcem omogočile, da bodo lahko delali po pet ali šest ur na dan.

Na kopnu porabi človek okrog 30 litrov plina v minuti, v globini 10 metrov pa 60 litrov. Isti obseg plinske mešanice, zaprte v steklenicah, on na kopnu lahko diha 1 uro in 40 minut, a v globini 70 metrov samo 12 minut.

Podmorske hiše odpravljajo to pomanjkljivost, te predstavljajo modele bodočih podmorskih postaj.

Oceanonavti bodo živeli v preudarno doziranem vzdušju. Lahko bodo delali ali pa lenarili v plasteh morske trave, na lovu za raki ali hobotnicami, brez strahu, da bi jim počil bobnič.

Svoj čas je predsednik Truman spremenil klasični pojem o teritorialnih vodah (5 do 6 km od obale), dodavši mu gmoto nacionalnih voda povsod, kjer je globina manjša od 183 metrov.

Ker se omenjenega predpisa niso držali, so bretanjske ribiške ladje povzročile, da je prišlo do znane «vojne jastogov» med Francijo in Brazilijo.

Danes porabijo ZDA za osvajanje morja okrog 8 do 9 milijard lir, a «Sea Lab II.», ameriški ekvivalent francoskega «Precontinenta», bo 18. avgusta zaposlil 20 potapljačev (med njimi tudi astronavta Scotta in Carpentiera) vzdolž kalifornijske obale, in to celih 30 dni.

Doktor Atheinstan, predstojnik tehnološke fakultete v Minnesoti, pa si je postavil za nalogo, da bo ustvaril podmorsko taborišče, kjer bi se zbrali ameriški oceanografi.

Tisoči delegatov iz 39 dežel, ki so se 19. maja letos sestali v Monaku, so si ob tej priložnosti lahko ogledali tudi makete «podmorskega nosilca oceanonavtov», «kamiona podmorskih gradbišč» in «globinskega tankerja». Komandant Cousteau pa gleda še dalje. Prepričan je, da bo naslednja etapa fiziološka. Zadostovalo bi blokirati nekatere živčne centre, ustvariti posebno krvno sestavino, da bi se odpravil ogljikov dioksid, izpolniti pljuča in kostne votline s tekočino, ki ne bi podlegala pritisku, in človek bi se spremenil v ribo, seveda pod pogojem, da na to pristane.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Nino Gerđolet v «Rossoni»

Ni dvoma o tem, da se Nino Gergolet s svojo sedanjo razstavo v Rossonijevi galeriji uvršča med najzanimivejše koloriste, ki postajajo sicer vedno redkejši v naši deželi. Premnogi slikarji so namreč pričeli omejevati svojo paleto le na nekaj sorodnih hladno ubranih barv rjavkastih in modro zelenih odtenkov. To jim omogoča pač lažje in hitreje slikati zlasti take podobe, v katerih ostajajo več ali manj zvesti oblikam stvarnega okolja. V sedanjih Gergoletovih oljih, ki zaradi omenjenega le počasi nastajajo, in še to le v od uradniške službe prostem času, pa so zastopane vse živahne barve v iskreči se mavrici drobnega dežja potez. Žare tako kot nekoč v delih starih francoskih impresionistov, ki pa so pri Gergoletu bolj ekspresionistično prekvašena. Pestrost prikazanih podob je verjetno deloma pogojena z dejstvom, da nam slikar tokrat prikazuje le tihožitja in dva ženska lika. Od nekdanjih razgledov po ulicah starega Sv. Jakoba, v katerih je podčrtaval razpadanje stavb s črno barvno kopreno, je tu le ulica sv. Marka z železniškim mostom. Pa tudi v tej sliki je temačnost izgleda bolj v prusko modri, kot pa črni barvi. O poslednji pa v ostalih podobah ni več sledu. Vse se iskre kot da bi bile posute z malimi bisernomotnimi luskinami, in to tudi v zasenčenih delih slik. Gergolet ne trpi ploskobarvnih potez. Vsako osnovno barvo razdrobi v njej sorodne in kontrastne vrednote z vnašanjem drobnejših potezic v glavno potezo lopatice, kar daje slikam zračno prozornost in migotanje svetlobe, kljub skrajni barvni obremenitvi ploskve. Zato bi lahko dejali, da se vsa njegova umetniška sila kaže v barvah. Pa to ni ravno tako, ker v obeh likih gospa v klobukih Gergolet tudi zelo občuteno podaja stanje žalosti in pričakovanja. Žene s klobuki so novost v njegovem slikanju. Ponavljajo se v risbah «Gina» in «Francesca». Novost za nas pa so tudi te risbe, ki so pa že bolj slike v črnobelem, zaradi izvirnega postopka. Mokro površino papirjev Gergolet kašasto zdrgne ter nadvižno izoblikuje oblike motiva, ki ga šele nato obarva s črnilom. Učinek je potem presenetljivo snovnosten, podoben gosti belo sivi barvi, prepleteni s črnimi potezami, kar omogoča Gergoletu, da se povrne k starinskim ulicam Sv. Jakoba, ki so tu še temnejše, kot da bi bile pogreznjene v večerni mrak. Neglede na to pa enako dobro ustvarja zasanjana tihožitja s sadjem in cvetlicami, ki dajejo, kljub grafični sivini, slutiti njih pestrost.

Prelivanje sivin in žametne temine Gergolet umetniško izkorišča pač tako kot je najprimerneje njegovemu značaju, značaju slikarja, katerega rod je dozoreval na kamenitem doberdobskem Krasu in ki zato nagonsko išče le težke slikarske naloge, da bi jih vestno, a trmasto počasi premagal, kot da bi okopaval rdečo zemljo vinograda, ki naj bi dal šele naslednjo spomlad žlahtni teran.

MILKO BAMBIČ

Nadobudni mladenič, ki se je vsemu svetu v brk veličastno zleknil po pločniku, je tudi eden izmed onih, ki so po svetu zasloveli pod imenom «beatniki». Njegova domovina je Švedska, dežela visoke življenjske ravni. Prejkone lahko tako sanjavo gleda proti nebu, saj je njegov papa dobro založen z denarci in še vedno voljan zadovoljiti sinčku sleherno željo

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne zaupajte obljubam, ki so bile dane tjavdan. Zadoščeno bo vašemu samoljubju.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne izgubljajte časa s tem, da bi poslušali ljudi, ki vam nič koristnega ne povedo. Spričo svoje živčnosti, ogibajte se vseh diskusij.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Imeli boste na razpolago več dobrih možnosti, ki jih kar najbolje izkoristite. Prišlo bo do nekega veselega srečanja.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Povečali boste svojo borbenost in si s tem zagotovili možnost dobrega poslovnega uspeha. Nekatere izkušnje, ki se nanje opirate, vam ne bodo mnogo koristile.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dan je zelo primeren za sleherno kulturno dejavnost in razmišljanje. S primernim razvedrilom, boste pozabili na svoje srčne bolečine.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Z lahkoto boste opravili neko težjo nalogo. Skušajte se razvedriti v krogu veselih prijateljev.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) V teku jutra boste primorani delati v dokaj zmedenih okoliščinah. Ne dovolite, da bi vas neka oseba omejevala v vaši svobodi.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Danes se raje ne lotite nobenega dela, ki zahteva močno koncentracijo. Z ljubeznivo besedo boste več dosegli kot s strogostjo.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Bodite v odločanju bolj neodvisen. Postavite se po robu svoji otožnosti.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Današnji dan bo dokaj uspešen za vse umetnike, obrtnike in nasploh ustvarjalce. Rešitev neke družinske zadeve bo ustvarila nova vprašanja.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Če se ukvarjate s trgovino, boste danes polni najrazličnejših dobrih zamisli. V čustvenem pogledu bodite bolj samoiniciativni.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Pri izpolnjevanju neke zapletene naloge vam ne bo manjkalo ne dinamičnosti in tudi ne vztrajnosti. Ne kažite vedno in povsod svoje ljubosumnosti.

POPOTOVANJE TRŽAČANOV DO SPOLETA

Plapolajoče zastave ob cesti

V programu je bil pravzaprav obisk Rima - Kaj je vplivalo na spremembo programa - Številni avtomobili z evidenčno tablico «Ts» - Menotti Giancarlo in njegova vloga na «Festivalu dveh svetov»

Za svoje letošnje dopustniško potepanje smo si postavili samo cilj: Rim. Drugih načrtov nismo delali. Kako bomo prevozili 712 kilometrov razdalje med Trstom in Rimom nismo planirali. Bo, kakor bo naneslo. Če si motoriziran, si lahko privoščiš tako nomadsko improvizacijo. A improvizirali smo že v Bologni in od tam navzdol. Eno noč smo prespali še v «inozemstvu» (San Marinu).

Prevozili smo že skoro vso pot do cilja. Kaj nam ostane še do Rima? Nekaj nad 120 km. Malenkost! Kažipot in zemljevid nam povesta, da se bližamo Spoletu in že se pred nami dviga silhueta gradu in po pobočju se vlečejo mestne hiše v dolino.

Mojih sopotnikov zemljepisno znanje ni bilo kdo ve kako briljantno, jaz sam se pa tudi ne bi mogel pohvaliti. Nikomur izmed nas ni ime Spoleto povedalo prav ničesar. O, pač! Nekdo izmed nas se spomni na spoletskega vojvodo, duca di Spoleto, in nam zna povedati, da je bil to tisti savojski princ, Aimone di Savoia-Aosta, ki je bil ob ustanovitvi ustaške Pavelićeve «Neodvisne države Hrvatske» določen za hrvaškega kralja, a je bil toliko pameten, da ni prišel nikoli na Hrvaško ponujat svojega kraljevanja.

Se preden nas je naš pločevinasti konjiček pripeljal do razpotja, kjer zapustiš avto cesto, da zaviješ na desno v mesto, je vsa trojka soglasno sklenila, da bomo kar zdrčali mimo Spoleta. Kot vzorec umbrijskega srednjeveškega mesta smo si že dobro uro prej (90 km pred Spoletom) ogledali Gubbio in to nam je zadostovalo. Ogled Spoleta, smo si rekli, bi bil le repriza in to slaba repriza, ker gre glas, da je Gubbio od vseh italijanskih mest najbolj čisto ohranil svoj srednjeveški značaj.

Torej naprej! Vozili smo skozi predor pod hribom, na katerem stoji spoletska trdnjava, a ko smo na drugi strani predora privozili zopet na beli dan, smo že iz daljave zagledali venec zastav, ki so živahno plapolale v vetru. Vedno različneje smo videli, kako so se na obeh straneh ceste vile italijanske, ameriške, angleške, francoske in — jugoslovanske zastave. To je vzbudilo našo radovednost in ker smo se ves čas potovanja ravnali po pravilu breznačrtnosti in neposrednega odločanja, smo na vrat na nos sklenili, da se le ustavimo v Spoletu.

Se preden smo privozili v središče mesta, smo si bili na jasnem. Veliki lepaki so nam povedali, da se pravkar razvija v mestu festival, ki nosi zveneč naslov «Festival dei due mondi» (Festival dveh svetov), a z drugih lepakov smo razbrali, da nastopa v okviru tega festivala tudi beograjska folklorna skupina «Kolo». Napovedan je bil nastop te plesne skupine prav za ta popoldan. Ni bilo pomislekov: ostanemo in gremo gledat «Kolo».

Tako smo začeli «odkrivati» Spoleto. Sprehodili smo se po mestu in kmalu ugotovili, da je s svojimi stavbami in uličicami zares eno izmed srednjeitalijanskih srednjeveških mest. Drugo odkritje nas je bolj zanimalo. Med avtomobili smo opazili tablico s «TS». Torej nismo edini Tržačani tu! Toda teh «TS» je bilo vse več. Te uganke, odkod toliko Tržačanov v Spoletu, nismo mogli razrešiti, dokler nismo srečali tržaškega znanca, člana filharmoničnega orkestra gledališča «Verdi», ki nam je pojasnil, da sodeluje tržaški orkester že več let na tem festivalu. Popoldne smo v glasni in živahni družbi, ki je čebljala v pristni tržaščini, opazili tudi našo rojakinjo, ki nam je že pela z odra našega Kulturnega doma. Poleg orkestra sodeluje na festivalu tudi pevski zbor tržaške Opere.

Kot Tržačanom nam je seveda postal spričo takega deleža našega mesta na festivalu ta še bolj zanimiv.

Letošnji festival dveh svetov je bil po redu že osmi. Pred osmimi leti ga je namreč italijanski skladatelj Giancarlo Menotti ustanovil in ga od tedaj tudi vsako leto vodi.

Giancarlo Menotti. Tistim, ki redno obiskujejo tržaško Opero v mestnem gledališču «Verdi» se bo morda prikradlo v spomin to ime. V sezoni 1960-61 so v Trstu predstavili Menottijevo opero «Amahl in nočni gostje» (Amahl e gli ospiti notturni). Opera enodejanka, ki jo je Menotti prvotno napisal za ameriško televizijo, ima za osnovo legendo o svetih treh kraljih; prepletena pa je z globoko socialno tematiko. Menotti piše za svoje opere besedila sam, tržaško uprizoritev «Amahla» pa je sam tudi režiral.

Menotti je po rodu iz Lombardije (Codigliano-Varese), kjer se je rodil pred 54 leti. Po očetovi smrti se je z materjo in mlajšimi brati preselil v Ameriko. Šestnajstletni mladostnik, ki je že pred izseliitvijo obiskoval milanski konservatorij, se je tedaj vpisal v «Curtis Institute of Music» v Filadelfiji. V glasbenem svetu se je uveljavil po dunajski izvedbi skladbe «Pastorale e danza» (1936). Najbolj so poznane njegove opere «Medium» in «Konzul»; njegova značilnost pa so kratke dramatične ali komične enodejanke kot «Amelija na plesu», «Telefon», «Tat in devica».

Ta vsestranski umetnik (skladatelj, libretist, režiser, pianist), je z ustanovitvijo in vodstvom «Festivala dveh svetov» pokazal tudi svoje organizatorske sposobnosti. Festival ima na primer kar tri upravne urade: v Spoletu, v Rimu in v New Yorku. Karakteristiko spoletskega festivala povzemam kar po Glasbenem slovarju «Larousse», ki pravi, da «nima Festival dveh svetov niti revolucionarnega niti reakcionarnega značaja; hoče preprosto biti le srečanje najboljših in učinkovitih umetniških sil našega časa; hoče približati umetnike občinstvu, a hoče predvsem zbližati umetnike iz vseh krajev, da jim omogoči koristno in plodovito izmenjavo idej».

Letosnji festival, ki je trajal od 24. junija do 18. julija je v svojem obširnem in natrpanem programu zares prikazoval noto našega časa, ki je v umetnosti izrazito revolucionaren in polemičen; na drugi strani pa so bile v sodobni program vtaknjene klasične umetnine velikih mojstrov preteklih časov.

Predstave, operne in dramske, ter koncerti so se vrstili vsak dan v dveh gledališčih in v svojevrstnem, v nekakšni kleti urejenem, komornem gledališču «Teatrino delle sette» (tako ime ima, ker se tu predstave pričenjajo ob 19. uri).

(Nadaljevanje sledi)

D. M.

RADIO IN TELEVIZIJA

SREDA, 25. AVGUSTA 1965

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba; 11.30 Sopek slovenskih; 11.45 Ansambla Umberto Tucci in Lou Bennett; 12.00 Alessandro Manzoni: Zaročenca; 12.40 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasbene razglednice; 17.00 Igra harmonikaški ansambel «Miramare»; 17.20 Pesem in ples; 18.00 Ne vse — Radijska poljudna enciklopedija; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Komorni kvarteti; 18.50 Vokalna glasba 16. in 17. stoletja; 19.05 Kitarist Alberto Pizzigoni; 19.15 Antologija Ivana Trinka; 19.30 Znane melodije; 20.00 Šport; 20.30 Orkestra Alberta Casamassima in Gianni Safred; 21.00 Simfonični koncert Orkestra Ital. Radiotelevizije iz Milana; 22.30 Romantične melodije; 23.00 Variacije v jazzu.

Trst

12.05 Plošče; 12.20 Glasbeni vložek; 12.25 Tretja stran.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 7.40 Lahka glasba; 8.00 Pevski program; 8.30 Jug. narodne pesmi in plesi; 9.00 Plošče; 9.45 Najpopularnejše melodije; 10.00 Glasbeni mozaik; 10.40 Glasbeni intermezzo; 10.45 Današnji pevci; 11.50 Glasba po željah; 12.45 Lahka glasba; 12.55 Nadaljevanje glasbe po željah; 13.40 Mala prodajalna plošč; 14.00 Pesmi in plesi naše domovine; 14.45 Zabavna glasba; 15.00 Glasbeni vrtiljak; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Dubravka Tomšič pri klavirju; 16.30 Oddaja za najmlajše; 17.10 Ansambel Predraga Ivanovića; 17.40 Polke in valčki; 18.00 Prenos RL; 19.00 Leroy Anderson dirigira svoje kompozicije; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkester Gerry Grey; 22.40 Haendlov koncert; 23.00 Prenos RL.

Nacionalni program

8.30 Glasba za dobro jutro; 9.45 Pevski program; 10.05 Operna antologija; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.45 Glasba na godala; 12.05 Prijatelji ob dvanajstih; 13.25 Solisti lahke glasbe; 14.55 Vreme na ital. morjih; 15.30 Parada uspehov; 15.45 Orkester pod vodstvom Georgia Gaslinija; 17.15 Italijanska poezija v evropski glasbi; 19.05 Trije glasovi in tri pesmi; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 Giuseppe Verdi: «La forza del destino».

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Orkestralni koncert; 10.35 Najnovejše pesmi; 11.00 Plošče; 13.00 Srečanje ob 13. uri; 14.00 Pevski program; 14.45 Plošče; 15.00 Italijanske narodne pesmi in plesi; 15.15 Izbrali smo za vas; 15.35 Koncert v miniaturi; 16.00 Rapsodija; 16.38 Ital. pesmi; 17.35 Mala ljudska enciklopedija; 18.35 Vaši najljubši pevci; 20.00 Koncert lahke glasbe; 21.00 Vodne poti v Severni Italiji; 21.40 Poje Giulietta Greco; 22.10 Večerna glasba.

III. program

18.30 Pregled filozofije; 18.45 Zborovski koncert; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 21.20 La Divina Commedia; 21.30 Schoenbergov koncert; 22.15 Italijansko pripovedništvo in odporniško gibanje; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

8.05 Lepe melodije; 8.25 Jutranji divertimento; 9.15 Mladinski zbori pojo; 9.30 Ansambli: Mojmir Sepe, Jože Privšek in Jože Kampič; 10.15 Staroitalijanske koncertne arije; 10.30 Človek in zdravje; 10.40 Nekaj domačih v instrumentalni izvedbi; 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Prizori iz opere Car in tesar Alberta Lortzinga; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.15 Zabavna glasba; 14.05 Iz koncertov in simfonij; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Poje zbor iz Pamplone; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Pianist-čembalist Gunther Radhuber in violinist Devy Erlih; 18.15 Iz fonoteke Radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Giuseppe Verdi: Traviata; 22.10 Od popevke do popevke; 22.50 Literarni nokturno.

Ital. televizija

18.30 Spored za najmlajše; 20. Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Pustolovščine Laure Storm: «Una bionda di troppo»; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 V mednarodni festival rokohitrstva.

Jug. televizija

SREDA, 25. avgusta

18.40 Poročila; 18.45 Pogumno in veselo — oddaja za otroke; 19.15 C. Saint-Saens: Živalski karneval — studio Sarajevo; 19.45 Ježkov kabaret — misijon dobre volje; 20.00 Dnevnik; 20.30 Beseda in čas — lirika; 20.40 Danny Kaye vam predstavlja — serij. film; 21.30 Obzornik; 22.00 Rezerviran čas.

Goriško-beneški dnevnik

Nadaljevanje pogovorov med PSI, KD in PSDI

O sestanku, ki so ga imele delegacije PSI, KD in PSDI v ponedeljek zvečer na sedežu PSDI, niso objavili nikakršnega poročila. Delegacije so prekinile svoje delo precej čez polnoč ter so ga nadaljevale sinoči, tokrat ne več na sedežu PSDI, ampak v pasaži Edling, kjer je sedež krščanske demokracije. Osrednje vprašanje, okoli katerega se sučejo pogovori, je izdelava skupne programsko politične izjave, ki bo vsebovala osnovne skupne zahteve vseh treh strank; le-te bo morala odobriti tudi Slovenska demokratska zveza, če hoče postati član štiričlanskega kluba, ki bo vodil javne posle v občini Gorica.

Iz dobro obveščenih krogov poročajo, da so sinoči govorili o občinskih programih za Gorico in Tržič, jutri pa naj bi prišel na vrsto program za pokrajinsko upravo. Vzporedno s tem delom se rešujejo tudi vprašanja odborniških mest v posameznih predsedstvih krajevnih ustanov, in sicer v Gorici, Krminu, Gradiški, Tržiču in verjetno tudi v Gradežu, kjer utegne priti do preosnove občinskega odbora, ki so ga že izvolili ter so v njem samo demokristjanski svetovalci (v Gradežu ima KD absolutno večino svetovalcev).

Protislovne izjave o statvi tipa «G»

Nejasnosti in negotovosti s proizvodnjo nove statve tipa «G» v državnem polletju SAFOG v Gorici povzročajo slabo kri med skoraj 700 delavci tega velikega goriškega obrata. Številni izmed njih delajo po skrčenem delovnem času ter nimajo nikakršnih perspektiv, da se bodo stvari spremenile na bolje.

To nezadovoljstvo izraža tudi interpelacija komunističnega poslanca Franca, naslovljena na ministra za državne udeležbe. V njej se navaja izjava ministra Boja na Francevo poprejšnje vprašanje o razmeran v SAFOG ter o projektiranju nove statve. Takrat mu je minister odgovoril, da je statev bila zelo ugodno sprejeta na mednarodnem sejmu v Hanovru ter so se za njeno izdelavo začele zanimati številne tvrdke v inozemstvu.

Poslanec primerja Bojevo izjavo s tem, kar je deželnemu svetovalcu Bergomasu povedal deželni odbornik Marpillero; le — ta je priznal, da statev ni dosegla zaželenega uspeha.

Poslanec Franco sprašuje župana, da so zaradi pritislovnih izjav potrebna razčiščenja, ki naj pomirijo javno mnenje, predvsem pa delavski kolektiv, ki najbolj občuti posledice slabe gospodarske politike v tem obratu.

Spremembe na kvesturi

Z ukrepom ministrstva za notranje zadeve so s 1. septembrom premestili vicekvestorja dr. Domenica De Focattisa na kvesturo v Bergamo. V Gorici je služboval več kot leto dni. Nasledil ga bo vicekvestor dr. Gennaro Armano, ki je bil v Gorici v letih 1952-54 v svojstvu šefa kabineta.

Svojo službo na kvesturi je opustil komisar dr. Vinicio Tagliolato, mlad in dinamičen Tržačan, ki je z uspehom opravil natečaj ter bil imenovan za namestnika upravnega direktorja civilne bolnišnice v Gorici.

Funkcionarji in oficirji PS so včeraj s priložnostno svečanostjo pozdravili odhod obeh funkcionarjev.

INCA ZA UPOKOJENCE

Pomoč pri vlaganju prošenj za dosego družinskih doklad

Tudi zaposleni upokojenci naj vložijo prošnjo, da bodo dobili povrnjene odtegljaje od 1. januarja letos

Pokrajinski urad za pomoč zavarovancem pri delavski zbornici v Gorici INCA sporoča, da je na razpolago upokojencem INPS za pomoč pri aplikaciji predpisov novega pokojninskega zakona št. 903 od 21. julija letos.

Predvsem gre tu za priznanje družinske doklade za upokojenčevo ženo in za otroke v starosti do 21 let odnosno do 26 let če obiskujejo univerzo. V uradu INCA imajo na razpolago posebne obrazce za sestavo prošnje, ki ji je treba priložiti: družinski list ter osebno izjavo prizadetega upokojenca, da njegova žena, ki naj bi bila deležna družinske doklade, nima dohodkov, ki bi presegali 17 tisoč lir mesečno, odnosno prejema pokojnino manj kot 24.500 lir mesečno. Za otroke v starosti do 21 let je potrebno potrdilo o obisku srednje šole, za one do 26 let pa potrdilo o obisku univerze.

Na omenjenem uradu imajo tudi obrazce za prošnjo tistih upokojencev, ki še delajo in ki imajo pravico do povračila odtegljajev na plačo od 1. januarja letos dalje, ko so bili ti odtegljaji ukinjeni.

Kot znano predvideva novi pokojninski zakon družinsko doklado za upojenčevo ženo in otroke, ki so v zgoraj navedenem položaju. Te doklade znašajo po 2500 lir za vsakega pri pokojnini do 25.000 lir mesečno ter po 10 odst. za vsakega pri višjih pokojninah.

Vsa podrobnejša pojasnila dobijo prizadeti na uradu INCA v Gorici, Ul. XXIV. maggio 1/I, ki opravlja svoje posle brezplačno za vse prizadete.

Krčenje števila golobov

Goriški golobi še vedno nimajo mirnega spanja. Pristojni organi jim še kar naprej strežejo po življenju. Golobja družina v Gorici se je namreč tako razmnožila, da že škoduje javnemu zdravju. Prevelike množine teh živali povečujejo možnosti človeških bolezni. Klice, ki jih prinašajo, lahko povzročijo epidemije. Zaradi tega so jih začeli redčiti. Prejšnji teden so jih pokončali kakšnih sto, včeraj pa so delo dopolnili.

Načelnik higienskega urada dr. Gregorig je včeraj poklical gasilce, naj pregledajo žlebove, strehe in prizide na fasadah vzdolž korza od Kuernejeve lekarne do Garibaldijeve kavarne. To področje so obšli s pomočjo dolge hidravlične lestve. Našli so kakšnih dvajset golobov, ki so se pred poginom zatekli v svoja običajna bivališča. Okoli 40 pa so jih uslužbenci mestne snage nabrali v okolici Travnika.

Dva karambola v Gorici zaradi izsiljevanja prednosti

Štiri vozila so včeraj karambolirala na dveh mestnih križiščih. Potniki se pri trčenju niso poškodovali.

Nekaj po 15. uri sta trčila mali volkswagnov pulman iz Koroške (Avstrija) in osebni avtomobil znamke «volkswagen» iz Gorice. Koroški avtomobil je iz Ulice Mameli peljal čez Korzo v Ul. S. Chiara 19-letni študent Gruber Gunter, po Korzu proti središču mesta pa je s volkswagnom GO 20232 peljal dijak Alfredo Gorjup iz Ul. S. Pellico 4, ki je upravljal očetov avtomobil. Koroški voz ni imel prednosti, pa je vseeno zavozil v križišče; zaletel se je v levi bok Gorjupovega voza ter ga tako potisnil v desno, da se je potem zaletel še v zid vojašnice v Ul. S. Chiara.

Na križišču pred Garibaldijevo kavarno pa je trčila «bianchina» Silvia Jordana, ki jo je vozil Lodovico Mauri, stanujoč v Ul. San Giovanni 2. Peljal se je skozi križišče z zeleno semaforsko lučjo, in sicer iz Garibaldijeve v Diazovo ulico. Iz nasprotne strani pa se je pripeljal s fiat 500 Mario Pirolo iz Ul. Zorutti 25; «fiat» je trčil v desno stran «bianchine».

NENAVADNA ROMARICA VČERAJ V GORICI

Zaradi zaobljube gre peš iz Francije v Jeruzalem

Madame Geneviéve je šla včeraj s svojim osličkom v Jugoslavijo na bloku pri Rdeči hiši

Včeraj je šla skozi Gorico 32-letna Genevieve Troszezynski, francoska mati, ki se je med boleznijo enega svojih sinov zaobljubila, da bo šla peš v Jeruzalem. Ob 13. uri je prišla iz Butrija v Furlaniji, kjer je prejšnjo noč prenočila. V Gorici se ni ustavila in je takoj nadaljevala svojo pot v Jugoslavijo ter je prekoračila mejo pri Rdeči hiši nekaj pred 14. uro.

Romarico spremlja osliček Bijou, ki nosi na svojem hrbtu njene popotne potrebščine, med katerimi je šotor, nekaj obleke, par čevljev in šop zemljevidov.

Madame Genevieve je začela svoje potovanje v velikem francoskem pristanišču Le Havre že prejšnji mesec. Skozi Švico in Italijo je odšla sedaj v Jugoslavijo, odkoder bo šla skozi Bolgarijo, Turčijo, Sirijo in Libanon v Palestino in v Jeruzalem.

Pred odhodom je zaupala v varstvo svojemu možu, ki je mornar, svojih pet otrok. Potuje po 14 ur dnevno in se ustavi samo da použije nekaj hrane. Spi pod šotorom ob cesti in vsako toliko se ustavi da napase oslička. Ob nedeljah počiva, «da se odpočijejo noge», kakor pojasni s smehom. V manj kot mesecu dni je prehodila že 1700 km.

Popravilo električne napeljave v Štandrežu

Zadnje neurje, ki je zajelo tudi Štandrež ter prejšnja neurja v juliju in avgustu so povzročila več okvar na električni napeljavi po nekaterih ulicah v Štandrežu. Občinska podjetja so se včeraj odločila za popravilo in nadomestilo oškodovanih delov ter so zato po nekaterih štandreških ulicah včeraj popoldne prekinili dobavo električnega toka. Prekinitev je trajala eno uro od 13.30 do 14.30 torej v času, ko domačini električni tok najmanj potrebujejo ter mnogi te prekinitve niso niti opazili.

Za promet zaprta cesta

Pokrajinski predsednik dr. Chientarolli je odredil, da se zaradi popravil pokrajinske ceste med Turjakom in Pierisom, zapre za promet prehod te ceste čez železnico pri km 109-696. Cesta bo zaprta od 7. ure dne 26. pa do 19. ure dne 27. avgusta. Promet bodo v tem času usmerili po občinski cesti od Turjaka do državne ceste.

Šolske vesti

Ravnateljstvo nižje srednje šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici sporoča, da traja vpisovanje v 2. in 3. razred te šole nepreklicno do 25. septembra. Istočasno sporoča, da se pričnejo popravni izpiti 1 septembra ob 8.30 po vrstnem redu, kakor je določen na razglasni deski te šole.

Didaktični ravnateljstvi za osnovne šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici in Doberdobu obveščata vse prizadete, da se bodo začeli popravni izpiti v jesenskem roku v sredo 1. septembra čez peti razred osnovne šole in v petek 3 septembra pa čez drugi razred. To velja za vse šole, ki spadajo pod omenjeni ravnateljstvi.

Kino

CORSO. 17.30: «Mezzogiorno di fifa», Dean Martin in Jerry Lewis. Ameriški barvni film.

VERDI. 17.30: «Due matacchioni al Moulin rouge», F. Franchi in C. Ingrassia; italijanski črnobeli film; mladini pod 14 letom vstop prepovedan.

MODERNISSIMO. 16.00: «Il mio corpo ti appartiene», Marlon Brando in Teresa Wright. Ameriški film.

VITTORIA. 16.45: «L'arciere del Re», R. Taylor in K. Kendall. Ameriški barvni film.

CENTRALE. 17.00: «Le meravigliose avventure di Simbad», ameriška barvna risanica v kinemaskopu; zadnja ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je v Gorici odprta lekarna «AL CORSO», na Korzu Italia št. 89, tel. 24-43.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 24,3 stopinje ob 12.55, najnižjo 17 stopinj ob 4.20; povprečne dnevne vlage je bilo 82 odstotkov, dežja je padlo 18,8 mm.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

PETI DAN UNIVERZITETNIH ŠPORTNIH IGER V BUDIMPEŠTI

Za Madžarsko, ZDA in SZ včerajšnje kolajne v plavanju

V floretu za ženske ekipna zmaga Madžark - Madžarke zmagale tudi v ekipni in individualni telovadbi - Uspeh italijanskih tenisarjev

BUDIMPEŠTA, 24. — Tudi peti dan univerzitetnih športnih iger v Budimpešti je bil radodaren s kolajnami, saj so jih skupno razdelili kar 21, največ pa so jih seveda požele ZDA, SZ in Madžarska.

Danes se je zaključilo tekmovanje v plavanju in v skokih v vodi. Plavanje je navrglo še tri nove univerzitetne rekorde, zlate kolajne pa so odnesli Amerikanec Wall na 1500 m, Rusinja Bahanina na 200 m prsno ter ameriška moška štafeta 4x100 m mešano in madžarska ženska štafeta na 4x100 m prosto. Italijanska moška štafeta je bila šesta z dokaj slabim časom. V skokih s stolpa za moške je pripadla zlata kolajna Američanu Gilbertu.

Zanimivo je tudi, da je v moški štafeti 4x100 m mešano sovjetski tekmovalec Viktor Maznov kot prvi s časom 1'00"8 izenačil evropski rekord na 100 m hrbtno, ki je doslej pripadal Nemcu Kueppersu.

V sabljanju so se v dopoldanskem tekmovanju kvalificirale v finale ženskih ekip Romunija in Madžarska. V polfinalu je Romunija premagala Francijo z 9:5, Madžarska pa sovjetsko zvezo z 9:5. V finalni borbi je Madžarska premagala Romunijo z 9:6, Francija pa je v borbi za tretje mesto premagala Sovjetsko zvezo z 9:6. Italija je bila šesta pred Nemčijo.

V ženski ekipni telovadbi je zmaga pripadla Madžarski, ki je osvojila prvo in tretje mesto tudi v konkurenci posameznic. Sovjetske telovadkinje so se morale zadovoljiti z drugim mestom.

Nadaljevalo se je tudi tekmovanje v tenisu. Italijanka Maria Teresa Riedl se je uvrstila v finale z zmago nad Kazdimovo (SZ) s 6:1, 6:3. V finalu se bo pomerila z Jermolovo, ki je premagala Madžarko Szell s 6:3, 6:1. V dvojicah se je Riedl skupno z Gobbo uvrstila v finale z zmago nad Nizozemkama Lepoutret - De Jongh s 6:1, 6:3 in se bosta v finalu borili s sovjetsko dvojico Jermolova - Sazamova. V dvojici z Maiolijem pa se je Riedl uvrstila v polfinale mešanih dvojic. V moški konkurenci je Italijan Maioli v četrtfinalu premagal Japonca Watanabeja s 6:4, 6:4, v tretjem turnusu moških dvojic pa sta Maioli in Gaudenzi premagala češkoslovaško dvojico Seifert - Laudin s 6:4, 6:4.

KOLAJNE

	zlate	srebrne	bron.
ZDA	9	6	5
Madžarska	8	6	5
Francija	3	—	2
Japonska	3	—	1
SZ	2	11	6
V. Britanija	1	2	—
Poljska	1	2	—
Zah. Nemčija	1	1	2
Jugoslavija	1	1	1
Romunija	—	2	2
Nizozemska	—	2	—
ČSSR	—	1	1
Avstrija	—	—	1
Bolgarija	—	—	1

Rezultati

PLAVANJE

1500 m prosto moški (finale): 1. Wall (SZ) 17'09"9, 2. Semen (SZ) 17'17"8, 3 Burton (SZ) 17'25"1, 4. Shozo (Jap.) 17'39"2, 5. Katona (Madž.) 17'48"2, 6. Iwamoto (Jap.) 18'17"5, 7. Kennedy (VB) 19'05"2, 8. Deckart (Avst.) 19'09"6.

200 m prsno ženske (finale): 1. Babanina (SZ) 2'52"4 (rekord iger), 2 Schmidtova (ČSSR) 2'56"4, 3. Egervari (Madž.) 2'57"3, 4. Theatcher (VB) 2'59"5, 5. Luc (Belg.) 3'02"3, 6. Karman (Madž.) 3'02"5, 7. Schulze (Zah. Nem.) 3'03"5, 8. Muehlfellner (Avst.) 3'05"8.

4x100 m mešano moški (finale): 1. ZDA 4'03"9 (rekord igre), 2. SZ 4'05"0, 3. Madžarska 4'06"4 (madž. rekord), 4. Nemčija 4'11"0, 5. Japonska 4'14"4, 6. Italija 4'18"3, 7. Spanija 4'22"2, 8. V. Britanija 4'24"4.

4x100 m prosto ženske (finale): 1. Madžarska 4'42"8 (rekord iger), 2. V. Britanija 4'27"9, 3. SZ 4'32"1, 4. Francija 4'33"9, 5. Nizozemska 4'35"5, 6. ČSSR 4'42"5, 7. Zah. Nemčija 4'48"8.

Skoki s stolpa moški (finale): 1. Gilbert (ZDA) 459,53 točke, 2. Wrightson (ZDA) 451,54, 3. Kovalewski (Polj.) 422,42, 4. Safonov (SZ) 394,37, 6. Arimitsu (Jap.) 390,56, 7. Sakate (Jap.) 384,90, 8. Arminlind (Avst.) 361.50.

TELOVADBA

Ekipno ženske (finale): 1. Madžarska 114,95 točke, 2. SZ 113,80, 3. Bolgarija 108,95, 4 Francija 106,20, 5. Kuba 104,30, 6 Avstrija 101,75.

Posamezno ženske (finale): 1 Ducza (Madž.) 38,70, 2. Boruševa (SZ) 38,60, 3 Makrai (Madž.) 38,35, 4. Aleksejeva (SZ) 38,30, 5 Shibuja (Jap.) 38,00.

ODBOJKA

Polfinale: Češkoslovaška - Italija 3:1 (15:10, 13:15, 15:13 15:12).

SABLJANJE

Floret ekipno ženske (finale): 1 Madžarska, 2 Romunija, 3 Francija, 4. Sovjetska zveza, 5. Nemčija, 6. Italija.

plavala Rokavski preliv v obeh smereh, kar je doslej uspelo samo enkrat. Plavalka je bila 4 milj od francoske obale, ko so jo zagrabile silne bolečine v prsih in so jo morali potegniti na spremljevalni čoln.

BOKS

HAILTON, 24. — Cassius Clay je izjavil v Hailtonu na Bermudih, da se bo čez dva meseca in pol boril za svetovni naslov težke kategorije s Floydom Pattersonom, verjetno v Washingtonu, «da si bodo dvoboj lahko ogledali predsednik Johnson in senatorji».

PRED TEKMO S SZ V MOSKVI

Na treningu poraz jugoslovanske nog. reprezentance

BEOGRAD, 24. — V okviru priprav za srečanje z reprezentanco Sovjetske zveze, je jugoslovanska nogometna reprezentanca v današnji trening tekmi izgubila proti beograjski prvoligaški enajstorici Radnički z 2:0 (2:0).

Reprezentanca je nastopila okrnjena zaradi odsotnosti Partizanovih igralcev Galiča, Kovačeviča, Bečejaca Gulina in Šangulina. Zvezni kapetan Tirnanič je preizkusil formacijo, ki so jo sestavljali igralci: Škorič, Radović, Soškić, Jusufi, Kuci, Belin, Vasović, Melić, Zemsko, Rašović, Skoblar, Dračić, Osim, Wacha, Zambata, Samardžić, Andjelković.

Tekma Sovjetska zveza — Jugoslavija bo 4. septembra v Moskvi. Glavni trener sovjetske reprezentance Nikolaj Morozov bo svojo enajstorico sestavil iz naslednjih igralcev: VRATARJI: Jašin, Kavazašvili; OBRAMBNI IGRALCI: Ponomarejev, Šesternjejev, Rjakov, Maruško, Afonin, Danilov, Voronin, Husaino in Fedorov; NAPADALCI: Adamov, Metreveli, Meshi, Baniševski, Ivanov, Pakazakov.

PRIPRAVE TRŽAŠKE ENAJSTORICE ZA NOVO SEZONO

Triestina proti rezervam danes na občinskem stadionu

Med kandidati za prvo moštvo ne bo Marianija, Scale in Ispira - Frossi bo preizkusil vratarja D'Ambrosija

Triestina je včeraj, po svojem povratku iz Gemone oziroma iz S. Daniela v Furlaniji, kjer je bila 12 dni na skupnih pripravah, nadaljevala na občinskem stadionu pri Sv Soboti priprave za bližnjo nogometno sezono. Trening je vodil tehnični direktor Frossi, ki je svoje varovance podvrgel intenzivnemu podajanju z žogo. Po treningu je Frossi dejal, da se priprave nadaljujejo v normalnem ritmu in da zaradi odpadle trening tekme v Gemoni ne more izreči še nobene sodbe o trenutni formi posameznih igralcev. Za takšno sodbo bo zato treba počakati vsaj na današnjo trening tekmo na občinskem stadionu, v kateri bodo kandidati za prvo moštvo nastopili proti enajstorici rezerv in mladincev.

Med igralci prvega moštva ne bo Padovana Marianija, ki je še vedno v finančnem sporu z vodstvom Triestine. Scale, ki se odpravlja k vojakom, in Ispira, ki ima pretegnjeno mišico v stegnu. Pač pa bo Triestina preizkusila vratarja S. Giovannija D'Ambrosija, ki se bo v vratih izmenjaval s Colovattijem in Vatto.

V nedeljo pa bo Triestina odigrala trening tekmo v Vittorio Venetu proti tamkajšnji enajstorici. Ta tekma bo prva resnejša preizkušnja sposobnosti nove tržaške enajstorice.

Evropsko prvenstvo amaterskih reprezentanc

ZUERICH, 24. — Odbor za amaterski sektor mednarodne nogometne zveze je objavil mehanizem za izvedbo prvega evropskega nogometnega prvenstva amaterskih reprezentanc. 12 prijavljenih držav je razdeljenih v štiri skupine:

1. skupina: Irska, Škotska, Wales;

2. skupina: Španija, Francija, Italija;

3. skupina: Avstrija, Anglija, Nizozemska;

4. skupina: Zah. Nemčija, Turčija, Jugoslavija.

Vsaka enajstorica se bo pomerila z ostalima dvema iz iste skupine v prvi povratni tekmi. Zmagovalno moštvo se bo uvrstilo v polfinale, ki bo konec prihodnjega leta. Zmagovalca obeh polfinalov bosta odigrala finalno tekmo pred začetkom izločilnih olimpijskih tekem, to se pravi v prvi polovici 1. 1967.

Danes Inter-Barcelona

BARCELONA, 24. — Inter je danes popoldne dopotoval v Barcelono, kjer bo jutri odigral prijateljsko tekmo z Barcelono. Z moštvom so dopotovali: Sarti, Miniussi, Burgnich, Facchetti, Landini, Bedin, Guarnieri, Picchi, Della Giovanna, Jair, Mazzola, Domenghin, Suarez, Corso, Canella in Cappellini.

Enajstorica Barcelone bo verjetno nastopila v naslednji postavi: Sadurni; Benitez, Olivella; Eladio, Muller, Gallego; Rife (Serafin), Pereda, Re, Seminario, Vicente.

Inter se bo takoj po tekmi vrnil v Italijo, kjer bo v nedeljo odigral v Milanu finalno tekmo za italijanski pokal z Juventusom.

* * *

LA PAZ, 23. — V izločilni tekmi za svetovni nogometni pokal je Bolivija premagala Paragvaj z 2:1 (1:1). V tej skupini si je Argentina, ki ima 5 točk, že zagotovila kvalifikacijo, Paragvaj ima 3 točke, Bolivija pa 2 točki, vendar mora 29. t.m. odigrati še zadnjo tekmo z Argentino na svojih tleh Za kvalifikacijo ji zadošča neodločen rezultat.

* * *

MONTREAL, 24. — Enajstorica Independiente iz Buenos Airesa, ki bo 8 septembra nastopila v Milanu proti Interju v finalni tekmi za medcelinski pokal, je s težavo igrala neodločeno z moštvom «Montreal Italica», v katerem igrajo izključno igralci italijanskega porekla. Pred 8000 gledalci, so dali v 32' prvega polčasa gol Italijani, 7' pred koncem pa je za slavni Independiente izenačil Raul Savor.

ZAKLJUČEK PRAZNIKA KOMUNISTIČNEGA TISKA

Izvolitev najlepše mladenke ter njenih družic v Jamljah

Slabo vreme je nekoliko motilo nedeljsko prireditev - Zmagoviti pari v briškoli

Praznik komunističnega tiska v Jamljah se je v ponedeljek zvečer zaključil z izvolitvijo zvezdice «Dela» in «l'Unità» ter njenih družic. Komisija, ki so jo sestavljali mladeniči iz doberdobske občine, so proglasili za «miss» Adelino Quinzi iz Jamelj, za družici pa Ano Gorjan od Bonetov ter Bruno Stanič iz Jamelj. Adelina Quinzi je dijakinja slovenskega učiteljišča v Gorici ter bo letos obiskovala zadnji letnik.

Med številnimi pari, ki so v soboto sodelovali, na tekmovanju v briškoli, je zasedel prvo mesto par Boris Gergolet, rojak iz Doberdoba, ki stanuje v Kopru, in Mirko Gergolet tudi iz Doberdoba; druga sta Lado Gergolet in Branko Frandolič, oba iz Doberdoba, tretja pa Mario Krošelj in Edo Pahor iz Jamelj.

Vsem navzočim se je za obisk zahvalil Jože Pahor iz Jamelj, ki se je obenem oprostil, ker v nedeljo ni bilo na sporedu takšnega programa kot so si ga želeli.

VATERPOLO

Tekmovanje v vaterpolu za sredozemski pokal

MARSEILLE, 24. — Od 2. do 5. septembra bo v Marseillu in v Salonu tekmovanje v vaterpolu za sredozemski pokal. Moštva bodo razdeljena v dve skupini. V prvi skupini bodo tekmovala moštva Barcelone, Zagreba, La Corniche in CRA Marseille, v drugi pa CN Marseille, prvak Francije, Pro Recco, prvak Italije, Nica in Sabadell.

Tekme prve skupine bodo odigrane v Marseillu, tekme druge skupine pa v Salonu. Prvi dve moštvi iz vsake skupine bosta igrali v finalu od 4. do 5. septembra v Salonu.

DOVER, 23. — Po šestih urah in četrt plavanja se je ameriška plavalka Greta Anderson odpovedala svojemu poskusu, da bi pre-

OBVESTILO

ŠD BREG vabi vse nogometaše na sestanek s kratkim treningom, ki bo danes 25. t.m. ob 18. uri na igrišču v Boljuncu. Zaradi važnih poročil in prisotnosti znanega trenerg. Vecchieta, katerega bomo seznanili z moštvi, prosimo za polnoštevilno udeležbo in točnost!

Upravni odbor

ILJA ERENBURG

Odjuga

29. ***(roman)***

«Stvar ni v njegovih zbadljivkah. No, povejte mi, zakaj je ves čas po tovarniških oddelkih, redko pa v svoji pisarni? Nekakšno nezaupanje. Tako do Jegorova, do vas...»

«Da, če bi ne bili to vi! Konstruktorju je težko delati, če se zapre v svoj biro, tudi sam pogosto hodim preverjat, saj je vendar treba proučevati tehnologijo. Če bi bil na njegovem mestu človek drugačnega značaja, bi vam to sploh ne padlo v glavo...»

«Toda kako morete vi ločiti človeka od njegovega značaja? Ali veste, kaj je bilo z njim na Uralu? No, vidite, nad tem se je treba zamisliti. Tam je bil njegov direktor Sapunov, mlad in energičen človek, postavil je tovarno. Sokolovski pa je ril po tleh in mislil, da so njegov projekt namerno odložili. Takrat je bil vojni čas. Midva sva zmrzovala na fronti. On pa je mislil na svojo kariero in hotel uničiti čistejšega človeka. Tam so ga razkrinkali, v Čeljabinskem lističu je bil celo feljton, toda nekakšne zveze je imel in splaval.»

«Nikar ne verjemite tega, Ivan Vasiljevič... Sokolovski je najmanj med vsemi podoben prepirljivcem.»

«Preveč ste zaupljivi, Dimitrij Sergejevič. Za sabo imam marsikaj... Ko ste prišli vi k nam, se mi zdi, ste še naleteli na Voronina. To je bil čudovit človek, dolgo je bil bolan — jetra, toda ni se zdravil, zapustil nas je, v splošnem pa ga je pokopala zgodba z ležaji vreten. Ali se spomnite? In kdo je bil kriv? Sokolovski. Vse pa so zvalili na Voronina, krivda pa je bila v projektu, o tem ni dvoma.»

«Ko sem prišel, Voronin že ni več delal, ležal je v bolnici... Težko si predstavljam, da bi mogel Sokolovski dopustiti takšno napako, saj je odličen konstruktor.»

Do tega trenutka je Žuravljev govoril tiho, skoraj blago, toda v tem momentu je izgubil oblast nad seboj, skočil je pokonci in njegova, skoraj preveč zelena lica so pordela.

«Česa mi ne boste še odkrili! Odličen prepirljivec je, o tem ni dvoma! Vi niste bili na partijskem sestanku. Žal, res spodbudno stališče. Zakaj pa je sprožil vprašanje o gradnji stanovanj? Ali mislite, da je zanj važno, kako živijo delavci? Pljuje na vse to. Sibircev, ta je zares v skrbeh. Mislite, da je meni lahko? Samo pogledam na stanovanja in stisne me okoli srca. Srečen sem, da bomo lahko v kratkem razmestili ljudi po človeško. Pravijo, da je za to odgovoren direktor in ne konstruktor. Jaz sem ga na to vljudno opozoril, on pa me je pričel učiti, kaj je partijska organizacija. Povejte mi, kakšno pravico ima, razgovarjati se tako z menoj?»

Korotejev je poskušal umiriti Ivana Vasiljeviča:

«V besedah Sokolovskega ne vidim ničesar žaljivega, saj je vendar star član partije...»

Žuravljev je dokončno iztiril in ni več vedel, kaj govori ter kričal brez zveze:

«Star član partije? No, da veste! Njegova preteklost je umazana... Družina izven države... V Belgiji... Ali mislite, da je to natolcevanje? Niti najmanj! Lahko pogledate anketne liste! Nikoli nisem govoril o tem, pošten delavec sem, a ne intrigant... Nasprotno, vedno sem se zavzemal zanj — čemu vleči na dan preteklost? Če so mu dali možnost dela, naj dela... Vendar pa ni tako čudovito čist, da bi mene učil... V najboljšem primeru, lahko mu zaupaš samo petdeset procentov, o tem ni dvoma...»

Korotejev je molčal, zatopljen v svoje misli. Človek je čudno bitje — sestavljen iz pestrih krpic, znešenih skupaj v neredu. Ko je Žuravljev govoril o Rževu, sem občutil v njem blizkega človeka. Z ljubeznijo se je spominjal bojnih tovarišev, ni bil patetičen in prepričan sem bil, da je govoril iskreno. Uro prej... Zdaj pa prišepetava in kleveta. Zakaj me je sploh povabil? Morda hoče tudi mene povleči v to? Nikdar ne bom verjel v zgodbo z Voroninom. Sokolovski je pošten človek. Drugič pa, takega konstruktorja ni. Ne bi želel živeti z njim v isti sobi, vsi pravijo, da zelo rad zbada z besedami. In zakaj? Življenje tudi brez tega zbada. Morda je sam vse preveč razjeden in je zato takšen zbadljivec. V vsakem primeru pa je pošten človek. Dražil sem Savčenka, da je romantik, Savčenko pa ima prav: Žuravljev je nizkotnež. Nenavadno je celo, da sem se z njim tovariško pogovarjal in pil vodko. Čemu sem poklican poslušati njegove grdobije?

Korotejev se je dvignil.

«Delati moram.»

Med vrati se je ponovno ustavil:

«Kar se tiče Sokolovskega, se ne strinjam z vami, zapomnite si to.»

Žuravljev dolgo ni mogel priti k sebi. Nepremišljeno sem zaupal Korotejevu, tajno se je sporazumel s Sokolovskim. Trlica... Zakaj je hodil k Leni? Seveda nista samo filozofirala... Sploh sem preveč zaupljiv. Mar sploh morem Leno česa osumiti? Ona pa se mi je zdela vrtavka.

Vendar pa je bilo z Leno bolj veselo. Če bi bila zdaj tu Suročka, bi se z njo prav lepo poigral. Da, pa tudi dom je tako pust...

Kar zadeva konzole, ima Korotejev prav — vprašanje varjenja. Že jutri se bom pomenil z Jegorovim in popravili bomo...

Sokolovski ima zvezo z Moskvo, o tem ni dvoma Ali je res mogoče, da je sklenil spodkopati me? Oče mi je nekoč govoril: «Ti, Vanja, ne tlači nikomur palca v usta.» Kaže, da se je vse spremenilo Zgradili so tovarne Kot dečko sem še pasel gosi, zdaj pa sem direktor In takim ne pristoji tlačiti palca v usta. Zaupal sem Leni, pa me je prevarala Prav tako sem verjel Korotejevu, pa se je izkazal za trlico. Pa tudi moje današnje razpoloženje Že zdavnaj ni bilo takšno. A vendar po mojem mnenju ne bo ničesar iz tega.

Ivan Vasiljevič je zasijal, ko je nepričakovano prišel Hitrov: glej to je pravi prijatelj, nisem ga povabil, a vendar je občutil, kako mi je.

Žuravljev je blažen: Sokolovski je bil slečen, razsekan in uničen Hitrov je prekinjal pripovedovanje Ivana Vasiljeviča z medklici: «Česa ne poveste!», «Tega pa res nisem vedel!», «Čudovito!», «Ne samo pomislite, kakšen ničvrednež!» To je Žuravljeva navduševalo in ko je prišel do preteklosti Sokolovskega, je že kričal, medtem ko je pozabljal nase:

«Družino je odposlal, razumeš? On je Benelux,*) ne pa komunist!»

Korotejev se po razgovoru z Žuravljevim še dolgo ni zavedel. Nasprotno Končno poznajo Sokolovskega v glavni upravi in če ne bi bili zdaj takšni časi, bi se gotovo Žuravljevu posrečilo uničiti ga Toda vse to je odvratno Zakaj mu nisem povedal v obraz, da je klevetnik. Verjetno sem navajen molčati — navadil sem se prenašati izmečke In glej, to je slabo Ko smo pričeli tolikanj graditi, je bilo pri nas mnogo potrate, zares. Zdaj pa je treba urediti — stanovanja je treba graditi In zdaj ti takšen Žuravljev to meče v oči...

In vendar nima Savčenko prav Nikar imenovati Žuravljeva ničvredneža Rad dela. Izgleda, da se je tudi bojeval dobro. Nerazumljivo je, kako morejo tako različna čustva složno živeti v enem samem človeku Lena je pobegnila od njega, toda nekoč ji je bil všeč, zato ga je tudi vzljubila. Ni podlež, temveč nekakšen nedodelan, človeški polizdelek.

*) Benelux — kratica za skupnost zahodnoevropskih držav Belgijo, Nizozemsko in Luxemburg. (Op. prev.)

(Se nadaljuje)

UREDNIŠTVO: TRST — UL MONTECCHI 6 II TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II, Telefon 33-82 — UPRAVA TRST — UL SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2 250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50.— din, mesečno 1.000.— in letno 10.000 din — Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska Trst 11-6374 — Za SFRJ ADIT, DZS Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst